

ЗАКОН за виното и спиртните напитки

Обн., ДВ, бр. 45 от 15.06.2012 г., в сила от 16.09.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за производството, получаването, преработката, етиктирането, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодовите вина, етиловия алкохол и дестилатите от земеделски произход, и на спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

Глава втора ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 2. (1) Министърът на земеделието и храните осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки.

(3) Контролът по спазване изискванията на закона по отношение на лозовите насаждения и лозаро-винарските продукти се осъществява от Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ) към министъра на земеделието и храните, която е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(4) Средствата за извършване дейността на ИАЛВ се осигуряват ежегодно чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните, както следва:

1. (изм. - ДВ, **бр. 15 от 2013 г.** , в сила от 1.01.2014 г.) трансфери от бюджета на Министерството на земеделието и храните;
2. приходи от извършвани услуги;
3. средства, получени от глоби и имуществени санкции, налагани по този закон;
4. средства, получени по международни проекти и програми;
5. други източници.

(5) За извършване на услугите по ал. 4, т. 2 ИАЛВ събира такси в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

(6) Устройството, структурата, организацията и дейността на ИАЛВ се уреждат с устройствен правилник, утвърден от Министерския съвет.

(7) Изпълнителният директор на ИАЛВ утвърждава със заповед образци на документи по този закон, ако с нормативен акт не е предвиден друг ред. Заповедта и документите се публикуват на интернет страницата на ИАЛВ в срок до 24 часа от утвърждаването им. В заповедта могат да се предвидят условия и ред за подаване на документите в електронен вид.

(8) За вино, предназначено за износ в трети държави, ИАЛВ издава сертификат за безопасност на виното, в случай че в държавата вносител са приложими такива изисквания. Сертификатът се издава по искане на износителя след заплащане на такса съгласно тарифата по ал. 5.

(9) Изпълнителната агенция по лозата и виното администрира мерките за подпомагане на лозаро-винарския сектор.

Глава трета

ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ И МЕЖДУПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Раздел I

Организации на производителите

Чл. 3. Организация на производители може да бъде всяко юридическо лице или кооперация, в които членуват производители на лозаро-винарски продукти.

Чл. 4. Организациите по чл. 3 се признават от министъра на земеделието и храните при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Раздел II

Междупрофесионални организации

Чл. 5. (1) Междупрофесионални организации на производителите, преработвателите, търговците на лозаро-винарски продукти и на спиртни напитки са:

1. Националната лозаро-винарска камара (НЛВК);

2. регионалните лозаро-винарски камари (РЛВК);

3. Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки (АПВТСН);

4. организации по чл. 3, признати за междупрофесионални при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Организацията по ал. 1 предлагат практики за социалноотговорна консумация и предприемане на действия по ограничаване на злоупотребата с вино и спиртни напитки.

Чл. 6. (1) Националната лозаро-винарска камара е юридическо лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, със седалище София.

(2) Националната лозаро-винарска камара приема устав за устройството и дейността си.

(3) Регионалните лозаро-винарски камари са юридически лица, които се учредяват по решение на общото събрание на Националната лозаро-винарска камара въз основа на подадено заявление, утвърдено от председателя на НЛВК. В решението за учредяване на регионална лозаро-винарска камара се определят нейното седалище и териториален обхват.

(4) Право на наименование "регионална лозаро-винарска камара" имат само юридически лица, отговарящи на условията по този закон. Регионалните лозаро-винарски камари осъществяват дейността си при спазване на решенията на общото събрание на НЛВК, като информират за дейността си управителния съвет и общото събрание на Националната лозаро-винарска камара.

Чл. 7. (1) Организацията по чл. 5, ал. 1, т. 1, 2 и 4 могат да:

1. участват в осъществяването на националната политика за развитие на лозарството и винарството и лозаро-винарските райони в страната;

2. участват в разработването на проекти на нормативни актове, свързани с лозаро-винарския сектор, и изготвят становища по нормативни актове, свързани с лозаро-винарския сектор;

3. разработват и предлагат за приемане от министъра на земеделието и храните задължителни за регистрираните винопроизводители добри практики за производство и предлагане на пазара на лозаро-винарски продукти;

4. правят предложения за определяне на район за производство на вино със защитено наименование за произход (ЗНП)/защитено географско указание (ЗГУ);

5. защитават интересите на лозаро-винарския сектор на национално ниво;

6. предлагат на министъра на земеделието и храните начини за разпределяне на средствата от Държавен фонд "Земеделие", предназначени за развитие и подпомагане на лозарството;

7. правят мотивирани предложения до Министерския съвет за намеса на държавата на пазара на лозаро-винарски продукти;

8. (изм. - ДВ, **бр. 15 от 2013 г.**, в сила от 1.01.2014 г.) оказват съдействие и сътрудничат на министъра на земеделието и храните, министъра на финансите, министъра на икономиката, енергетиката и туризма, министъра на здравеопазването, както и на други органи на изпълнителната власт по въпроси, свързани с развитието на лозаро-винарския сектор;

9. подпомагат централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпросите на благоустройството и развитието на земеделските и лозарските райони и населените места;

10. утвърждават състава на регионалните дегустационни комисии за извършване на органолептична оценка на вина, гроздови ракии и бренди и/или изготвят предложения за техния състав при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона;

11. участват в спорове по защита на качеството и произхода на вината, когато са упълномощени от своите членове;

12. организират национални и международни конкурси за вино и спиртни напитки;

13. организират обучения по теми, свързани с производството на лозаро-винарски продукти;

14. изпълняват и други функции, възложени със закон или посочени в уставите им.

(2) Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки може да:

1. участва в осъществяването на националната политика за развитие на сектора на спиртните напитки в страната;

2. участва в разработването на проекти на нормативни актове, свързани със сектора на спиртните напитки, и изготвя становища по нормативни актове, свързани със сектора на спиртните напитки;

3. защитава интересите на сектора на спиртните напитки на национално ниво;

4. прави мотивирани предложения до Министерския съвет за намеса на държавата на пазара на спиртни напитки;

5. (изм. - ДВ, **бр. 15 от 2013 г.**, в сила от 1.01.2014 г.) оказва съдействие и сътрудничи на министъра на земеделието и храните, министъра на финансите, министъра на икономиката, енергетиката и туризма, министъра на здравеопазването, както и на други органи на изпълнителната власт по въпроси, свързани с развитието на пазара на спиртни напитки;

6. изготвя предложения за състава на регионалните дегустационни комисии за извършване на органолептична оценка на гроздови ракии и бренди при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона;

7. подпомага централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпросите на благоустройството и развитието на земеделските и лозарските райони и населените места;

8. участва в спорове по защита на качеството и произхода на традиционните български спиртни напитки и продукти и по защитата на спиртни напитки с географско указание, когато е упълномощена от своите членове;

9. организира национални и международни конкурси за вино и спиртни напитки;

10. организира обучения по теми, свързани с производството на спиртни напитки;

11. изпълнява и други функции, възложени със закон или посочени в устава ѝ.

Чл. 8. Членове на НЛВК могат да бъдат:

1. регионалните лозаро-винарски камари;

2. производители, преработватели и търговци на лозаро-винарски продукти;

3. сдружения на производители на лозаро-винарски продукти;

4. университети и научни институти в областта на лозарството и винарството и други лица и организации, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството.

Чл. 9. Членове на АПВТСН могат да бъдат:

1. физически и юридически лица, които са производители, вносители и/или търговци на спиртни напитки;

2. производители на зърно, плодове, грозде и продукти от тях, предназначени за производство на алкохолни напитки, както и производители и вносители на етилов алкохол от земеделски произход и дестилати;

3. научни организации, училища, специализирани лаборатории, институти и други организации и лица, които съдействат или допринасят за развитието на производството и търговията на спиртни напитки в Република България.

Чл. 10. (1) Регионалните лозаро-винарски камари, освен правомощията по чл. 7, ал. 1, издават сертификат за:

1. произход на грозде, предназначено за производство на вина със ЗНП/ЗГУ, сортови вина без ЗНП/ЗГУ, вина без ЗНП/ЗГУ и за произход на вина със ЗНП/ЗГУ;

2. автентичност на гроздови, винени и джиброви ракии, и бренди.

(2) Сертификатите по ал. 1, т. 1 се заверяват от териториалните звена на ИАЛВ по местонахождението на лозарското стопанство, за което се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

(3) Формата, съдържанието и редът за издаване и заверка на сертификатите се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Чл. 11. (1) Членове на регионална лозаро-винарска камара могат да бъдат:

1. собственици на лозя и маточници, които са разположени на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

2. юридически и физически лица - производители на лозов посадъчен материал на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

3. лица, които не попадат в кръга на лицата по т. 1 и обработват лозя, които се намират на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

4. лозаро-винарски кооперации, осъществяващи дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

5. производители на вина и лозаро-винарски продукти, които осъществяват дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

6. търговци на вино и лозаро-винарски продукти на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

7. лица, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството на територията на регионалната лозаро-винарска камара.

(2) Лицата по ал. 1, които притежават, обработват лозя или осъществяват дейността си на територията на повече от една регионална лозаро-винарска камара, могат да са членове на съответните РЛВК.

Чл. 12. (1) За стимулиране развитието на лозарството по предложение на регионалната лозаро-винарска камара министърът на земеделието и храните - за земите от държавния поземлен фонд, и общинският съвет - за земите от общинския поземлен фонд, предоставят земи за дългосрочно ползване за лозарство при условията и по реда на чл. 24а, ал. 2 и 5 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

(2) Срокът за предоставяне на земи по ал. 1 не може да бъде по-кратък от 35 години.

(3) Когато преди изтичането на срока по ал. 2 бъде преустановено ползването по предназначение на земите по ал. 1, те се връщат незабавно в държавния или общинския поземлен фонд.

Чл. 13. Държавните контролни органи, органите на местното самоуправление, централните и териториалните органи на изпълнителната власт си сътрудничат с организациите на производителите и с междупрофесионалните организации в областта на лозаро-винарския сектор.

Глава четвърта

ПРОИЗВОДСТВЕН ПОТЕНЦИАЛ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 14. (1) Производствен потенциал е съвкупност от реално засадените площи с винени лозя, Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози и неусвоените от производителите права на презасаждане, ново засаждане и предоставени от Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози, които са лозя, подходящи за производство на вина:

1. със ЗНП;
2. със ЗГУ;
3. без ЗНП/ЗГУ.

(2) Винени лозя, засадени без право на засаждане след 1 януари 2007 г., подлежат на принудително изкореняване за сметка на производителя по реда на този закон.

(3) До извършване на изкореняването на лозята по ал. 2 продуктите, произведени от добитото от тях грозде, могат да се използват само с цел дестилация за сметка на производителя.

(4) Продуктите, получени от дестилацията по ал. 3, не могат да се използват за производството на алкохол с действително алкохолно съдържание 80 обемни процента или по-малко.

(5) Засаждането и присаждането на винени сортове лози, класифицирани по смисъла на този закон, се извършва само след придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане от Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(6) Принудително изкореняване се извършва след издаване на мотивирана заповед от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(7) Заповедта по ал. 6 се издава въз основа на акт за установяване на административно нарушение.

(8) Заповедта по ал. 6 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

Класифициране на винени сортове лози

Чл. 15. (1) За засаждане, презасаждане или присаждане за целите на винопроизводството могат да се използват само класифицирани винени сортове лози, отговарящи на условията, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Министърът на земеделието и храните утвърждава със заповед списък на класифицираните винени сортове лози по предложение на ИАЛВ.

(3) Забранява се засаждането, презасаждането или присаждането с неклассифицирани винени сортове лози, като те подлежат на принудително изкореняване по реда на този закон.

(4) Забраната по ал. 3 не се прилага за неклассифицирани винени сортове лози, чиято продукция е предназначена само за консумация в домакинствата на винопроизводителите.

(5) В случай на заличаване на винен сорт лоза от списъка по ал. 2 изкореняването на засажените със сорта площи се извършва в срок до 15 винарски години, следващи годината на заличаването.

(6) За производство на продуктите, посочени в приложение № 1, се използват само класифицирани винени сортове лози.

Раздел III

Право на ново засаждане

Чл. 16. (1) Правото на ново засаждане се предоставя за площи:

1. за експериментални цели;

2. за подготовка на лозов посадъчен материал;

3. свързани с уедряване на поземлени имоти или с отчуждаване на имоти в обществен интерес.

(2) Правото не може да се прехвърля или преотстъпва на други лица и се упражнява до края на втората

винарска година, следваща годината, в която е било предоставено.

(3) За придобиване право на ново засаждане производителят подава в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, и прилага посочените в него документи. За разглеждане на заявлението се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

(4) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по ал. 3 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на представените документи. При установяване на непълноти и/или нередности териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява заявителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения. В случай че заявителят не отстрани непълнотите и/или нередностите в определения срок, заявлението се оставя без разглеждане.

(5) В срок до 5 работни дни от извършване на проверката по ал. 4, съответно от отстраняване на непълнотите и/или нередностите комплектуваната преписка се изпраща в Централното управление на ИАЛВ.

(6) В срок до 7 работни дни от получаване на документите по ал. 5 изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за право на ново засаждане.

(7) В акта за право на ново засаждане се посочват:

1. правно основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице или наименование на юридическото лице - производител, на което се предоставя правото на ново засаждане;
3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;
4. цел, за която се предоставя правото на ново засаждане;
5. данни за имота или имотите, за които се предоставя правото на ново засаждане - код по Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) на землището на населеното място, номер на имота или имотите, размер на площта и правно основание за ползване;
6. наименование на сорт по имоти;
7. срок за упражняване на правото на ново засаждане;
8. период на експеримента - в случаите на ал. 1, т. 1;
9. период за производство на лозов посадъчен материал - в случаите на ал. 1, т. 2;
10. ред за обжалване на акта;
11. други данни.

(8) При засаждане на имот или имоти, посочени в акта за право на ново засаждане, производителят подава в ИАЛВ заявление за край на засаждането по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ. Заявлението се подава в срок до 30 дни от засаждането.

(9) В срок до 30 дни от получаване на заявлението по ал. 8 ИАЛВ извършва проверка на място за съответствие на действително извършеното засаждане с данните от акта.

(10) Проверката по ал. 9 се състои в измерване с GPS устройство и изготвяне на снимков материал на ефективно засадената площ, като резултатите от нея се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител. В срок до 5 работни дни от извършването на проверката преписката се изпраща в Централното управление на ИАЛВ за отразяване на засаждането в лозарския регистър.

(11) В срок до 15 дни от получаването на преписката по ал. 10 ИАЛВ отразява засаждането в лозарския регистър, за което писмено уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

(12) Правата, които не са упражнени в срока по ал. 7, т. 7, се включват в Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(13) Когато правото на ново засаждане е предоставено за площи за експериментални цели или за подготовка на лозов посадъчен материал, след края на периода по ал. 7, т. 8 и 9, лозовите насаждения:

1. могат да се използват от производителя за производство на лозаро-винарски продукти, които да се предлагат на пазара само в случай, че производителят е получил права от Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози или права на презасаждане, или;

2. се изкореняват за сметка на производителя; продуктите, произведени от грозде от тази площ, докато не бъде изкоренена, могат да се пускат в обращение само за целите на дестилацията за сметка на производителя и не могат да се използват за производството на алкохол с действително алкохолно съдържание 80 обемни процента или по-малко.

(14) В срок до 14 дни от изтичането на периода по ал. 7, т. 8 и 9 производителят:

1. подава заявление в ИАЛВ за ползване на лозовите насаждения - в случаите по ал. 13, т. 1;

2. писмено уведомява ИАЛВ за изкореняване на лозовите насаждения - в случаите по ал. 13, т. 2, и определя срок за изкореняването.

(15) При изкореняване на лозовите насаждения по ал. 13, т. 2 не се пораждат права на презасаждане.

Раздел IV

Право на презасаждане

Чл. 17. (1) Право на презасаждане се предоставя от ИАЛВ на производители, изкоренили съществуващи плододаващи лозови насаждения в добро агротехническо състояние, които не са изоставени лозови насаждения по смисъла на този закон.

(2) Правото на презасаждане се упражнява от производителя до края на петата винарска година, следваща годината, в която е извършено изкореняването.

(3) В случай на форсмажорни обстоятелства по смисъла на този закон срокът за упражняване на правото на презасаждане по ал. 2 може да се удължи с до три винарски години.

(4) В срок до 30 дни преди изтичане на срока по ал. 2 производителят подава в ИАЛВ заявление за удължаване срока на упражняване на правото на презасаждане.

(5) Неупражнените права в сроковете по ал. 2 и 3 преминават в Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(6) Презасаждане на лозови насаждения, създадени по програми на Европейския съюз, може да се извършва не по-рано от 5 винарски години, следващи годината на засаждането на лозовите насаждения.

Чл. 18. (1) За придобиване право на презасаждане производителят подава заявление за начало на изкореняването по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, придружено с изискуемите документи, посочени в него. Заявлението се подава в териториалното звено на ИАЛВ по регистрация на лозарското стопанство след

заплащане на такса за разглеждане съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

(2) В срок до 10 работни дни от подаване на заявлението по ал. 1 териториалното звено на ИАЛВ извършва проверка на предоставените документи и сравнява данните за посочените в заявлението имоти с данните от лозарското стопанство, вписани в лозарския регистър.

(3) При установяване на непълноти и/или нередности в заявлението и приложените към него документи териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява производителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения.

(4) В случаите когато производителят не отстрани непълнотите и/или нередностите в срока по ал. 3, заявлението се оставя без разглеждане. Производителят може да подаде ново заявление в съответната винарска година.

(5) В срок до 7 работни дни от извършване на проверката по ал. 2 или след отстраняване на непълнотите и/или нередностите по ал. 3 териториалното звено на ИАЛВ извършва проверка на място на заявените имоти за установяване на действителното агротехническо състояние на лозовите насаждения, измерва ефективно засадената площ с винени лозя и изготвя снимков материал. Резултатите от проверката се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител.

(6) След извършване на проверката по ал. 5 териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява производителя за измерената ефективно засадена площ.

(7) Изкореняването на лозовите насаждения започва след получаване на уведомлението по ал. 6. За придобиване право на презасаждане производителят трябва да изкорени лозовото насаждение до края на втората винарска година от уведомлението.

Чл. 19. (1) При изкореняване производителят е длъжен да отстрани напълно всички надземни части на лозовите насаждения, корените им, както и да почисти площта от всички растителни остатъци.

(2) Не по-късно от 30 дни след приключване на изкореняването производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ заявление за край на изкореняване по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7.

(3) В срок до 10 работни дни от получаване на заявлението по ал. 2 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на място на изкоренените площи. Резултатите от проверката се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител.

(4) В случай на неизпълнение на изискванията по ал. 1 териториалното звено на ИАЛВ издава задължително предписание и определя срок за изпълнението им.

(5) В срок до три работни дни след извършване на проверката по ал. 2 териториалното звено на ИАЛВ изготвя предложение до изпълнителния директор за издаване на акт за право на презасаждане.

(6) В срок до 7 работни дни от получаването на предложението по ал. 5 изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за право на презасаждане. В акта се посочват:

1. правно основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице или наименование на юридическото лице - производител, на което се предоставя правото на презасаждане;
3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;
4. данни за имота или имотите, за които се предоставя правото на презасаждане - ЕКАТТЕ на землището на населеното място, номер на имота или имотите, размер на площта и правно основание за ползване;

5. изкорененият винен сорт лози;
6. срок за упражняване на правото на презасаждане;
7. ред за обжалване на акта;
8. други данни.

Чл. 20. (1) За начало на презасаждане производителят подава в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, придружено с изискуемите документи, посочени в него.

(2) Когато презасаждане ще се извършва върху заявени по реда на чл. 18 изкоренени площи, в срок до 15 работни дни от получаване на заявлението по ал. 1 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на място на площите. Резултатите от проверката се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител.

(3) При промяна на местонахождението на лозовите насаждения в срок до 5 работни дни от получаване на заявлението по ал. 1 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на приложените документи.

(4) При установяване на непълноти и/или нередности в заявлението и приложените към него документи териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява производителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения.

(5) В случаите, когато производителят не отстрани непълнотите и/или нередностите в срока по ал. 4, заявлението се оставя без разглеждане. Производителят може да подаде ново заявление в съответната винарска година.

(6) В срок до 10 работни дни от извършване на проверката по ал. 3 или след отстраняване на непълнотите и/или нередностите по ал. 4 териториалното звено на ИАЛВ извършва проверка на място на заявените имоти. Резултатите от проверката се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител.

(7) До приключване на проверката по ал. 2 и/или по ал. 6 производителят няма право да започне презасаждане.

(8) В случай на промяна в посочения в заявлението винен сорт лози и сортът, който ще бъде засаден, производителят писмено уведомява ИАЛВ в срок до 10 дни от промяната.

(9) В срок до 30 дни от приключване на презасаждането на определената площ производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ заявление за край на презасаждането по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7.

(10) В срок до 10 работни дни от получаване на заявлението по ал. 9 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на място на заявените имоти. Проверката се състои в измерване с GPS устройство и изготвяне на снимков материал на ефективно засадената площ, като резултатите от нея се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител. В срок до 5 работни дни от извършването на проверката преписката се изпраща в Централното управление на ИАЛВ за отразяване на засаждането в лозарския регистър.

(11) В срок до 15 дни от получаването на преписката по ал. 10 ИАЛВ отразява засаждането в лозарския регистър, за което писмено уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Раздел V

Прехвърляне на право на презасаждане

Чл. 21. Правото на презасаждане може да се прехвърли изцяло или частично от лозарското стопанство, на което е предоставено, на друго лозарско стопанство на територията на страната, при условие че:

1. част от съответното лозарско стопанство се прехвърля на другото стопанство;
2. част от площите в стопанството, на което се прехвърлят правата на презасаждане, са предназначени за производство на вина със ЗНП или ЗГУ или за отглеждане на лозов посадъчен материал;
3. за изкоренените лозови насаждения, за които е предоставено правото на презасаждане, е подадена декларация за реколта за годината, предхождаща изкореняването, от която е видно, че те са плододаващи и отговарят на условията по чл. 17, ал. 1.

Чл. 22. Условията и редът за прехвърляне на права на презасаждане по чл. 21 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Раздел VI

Национален резерв от права на засаждане на винени лозя

Чл. 23. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното създава и поддържа Национален резерв от права на засаждане.

(2) Правата на засаждане от националния резерв по ал. 1 се предоставят от ИАЛВ на производители с регистрирано лозарско стопанство и се упражняват преди края на втората винарска година, следваща годината на предоставянето им. След изтичането на срока неупражнените права се връщат в националния резерв.

(3) Права на засаждане от националния резерв могат да се прехвърлят или преотстъпват при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 24. (1) Националният резерв по чл. 23 се попълва от следните права:

1. права на ново засаждане, неупражнени в сроковете по чл. 16, ал. 2;
2. права на презасаждане, неупражнени в сроковете по чл. 17, ал. 2 и 3;
3. права на засаждане, предоставени от националния резерв и неупражнени в срока по чл. 23, ал. 2.

(2) Правата от националния резерв, които не са разпределени преди края на петата винарска година след годината на включването им в резерва, се погасяват.

Чл. 25. (1) За придобиване право на засаждане от националния резерв по чл. 23 лицето подава в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, и прилага посочените в него документи. За разглеждане на заявлението се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

(2) Заявление по ал. 1 може да подаде и лице, което няма регистрирано лозарско стопанство на територията на лозарския район, в който се намират заявените имоти, като, за да придобие право на засаждане от националния резерв, лицето следва да регистрира лозарско стопанство.

(3) Производители под 40-годишна възраст, притежаващи необходимите професионални умения и компетентност и които създават ново стопанство, не заплащат таксата по ал. 1. Обстоятелството за професионални умения и компетентност се удостоверява с диплома за агроном, технолог или аграр-икономист с бакалавърска или магистърска степен.

Чл. 26. (1) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по чл. 25, ал. 1 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на представените документи. При установяване на непълноти и/или нередности териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява заявителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения. В случай че заявителят не отстрани непълнотите и/или нередностите в определения срок, заявлението се оставя без разглеждане.

(2) В срок до 5 работни дни от извършване на проверката по ал. 1, съответно от отстраняване на непълнотите и/или нередностите териториалното звено на ИАЛВ извършва проверка на място на заявените имоти. Резултатите от проверката се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и заявителя или негов упълномощен представител.

(3) В срок до три работни дни след извършване на проверката по ал. 2 териториалното звено на ИАЛВ изготвя предложение до изпълнителния директор за издаване на акт за право на засаждане с права от националния резерв.

(4) В срок до 7 работни дни от получаване на документите по ал. 3 изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за право на засаждане с права от националния резерв.

(5) В акта по ал. 4 се посочват:

1. правно основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице или наименование на юридическото лице - производител, на което се предоставя правото;
3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;
4. цел, за която се предоставя правото;
5. данни за имота или имотите, за които се предоставя правото - ЕКАТТЕ на землището на населеното място, номер на имота или имотите, размер на площта и правно основание за ползване;
6. наименование на сорт по имоти;
7. срок за упражняване на правото;
8. ред за обжалване на акта;
9. други данни.

(6) В срок до 30 дни от приключване на засаждането на определена площ производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ заявление за край на засаждането по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7.

(7) В случай на промяна в посочения в заявлението винен сорт лози и сорта, който ще бъде засаден, производителят писмено уведомява ИАЛВ в срок до 10 дни от промяната.

(8) В срок до 10 работни дни от получаване на заявлението по ал. 6 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на място на засадените имоти. Проверката се състои в измерване с GPS устройство и изготвяне на снимков материал на ефективно засадената площ, като резултатите от нея се отразяват в контролен лист в два екземпляра, подписан от длъжностните лица, извършили проверката, и производителя или негов упълномощен представител. В срок до 5 работни дни от извършването на проверката преписката се изпраща в Централното управление на ИАЛВ за отразяване на засаждането в лозарския регистър.

(9) В срок до 15 дни от получаването на преписката по ал. 8 ИАЛВ отразява засаждането в лозарския регистър, за което писмено уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Раздел VII

Лозарски регистър

Чл. 27. (1) За целите на контрола ИАЛВ поддържа лозарски регистър, който съдържа актуализирана информация за производствения потенциал. Регистърът е публичен и достъпен на интернет страницата на ИАЛВ в съответствие с изискванията на чл. 15, ал. 1 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

(2) В лозарския регистър по ал. 1 се вписват гроздопроизводителите, лозарските стопанства и винопроизводителите.

(3) Изпълнителната агенция по лозата и виното създава и поддържа досиета на гроздопроизводителите и производствени досиета на винопроизводителите, които са част от лозарския регистър.

(4) Изискванията за съдържанието на досиетата по ал. 3 се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Регистърът по ал. 1 се поддържа по начин, позволяващ съвместно функциониране или обмен на данни с Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК).

(6) За вписване в регистъра по ал. 1 производителите подават в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, и прилагат посочените в него документи.

(7) При първоначално вписване в лозарския регистър производителите получават уникален идентификационен номер (УИН), който не може да се прехвърля. Уникалният идентификационен номер съдържа код за гроздопроизводител или винопроизводител, данни за годината на вписване и пореден номер на вписването.

(8) В срок до 10 дни от подаване на заявлението по ал. 6 ИАЛВ извършва вписването и издава удостоверение за регистрация на гроздопроизводител или винопроизводител, в което вписва УИН.

Чл. 28. Досиетата на гроздопроизводителите по чл. 27, ал. 3 съдържат информация за идентификация на

лозарско стопанство, регистрирано в лозарския район по местонахождението на имотите, характеристики на лозарските парцели, както и информация по отношение на декларациите за реколта, сертификати за произход на винено грозде, обобщена годишна справка за издадените придружителни документи за превоз на винено грозде, промени в структурата на лозарското стопанство, уникален регистрационен номер (УРН) в ИСАК, както и информация по отношение на правата на презасаждане, засаждане с права от националния резерв, незаконно засадени лозя, подпомагане за преструктуриране, конверсия и събиране на реколта на зелено.

Чл. 29. (1) Лозарското стопанство се състои от лозарски парцели, стопанисвани от един гроздопроизводител. Лозарските стопанства се вписват в регистъра по чл. 27.

(2) Лозарско стопанство по ал. 1 може да регистрира всяко физическо или юридическо лице, което:

1. придобива или ползва засадена с лозови насаждения площ от най-малко 0,1 хектара;
2. е подало заявление за придобиване право на засаждане от Националния резерв по реда на чл. 25, ал. 2;
3. придобива права на презасаждане с цел промяна на местонахождението на лозови насаждения.

(3) При вписване в регистъра по чл. 27 лозарското стопанство получава идентификационен номер (ИН), който се състои от 11 цифри, като първата идентифицира лозарския район, втората - номера на териториалното звено на ИАЛВ по местонахождение на лозарското стопанство, от трета до седма - ЕКАТТЕ на населеното място, в чието землище се намират лозарските парцели, и от осма до единадесета - поредния номер на вписването в землището.

(4) Лозарските парцели по ал. 1 се индивидуализират в система за идентификация на лозарските парцели и притежават уникална идентификация. Системата за идентификация е съвместима със системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП) по чл. 33 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

(5) Системата за идентификация по ал. 4 се създава на базата на карти и документи от поземлените регистри или други картографски препратки. Използваните техники се основават на компютризирана географска информационна система, включително въздушни или спътникови ортогонални изображения, с хомогенен стандарт, гарантиращ точност, равна поне на картографската с мащаб 1:10 000.

Чл. 30. (1) Производствените досиета на винопроизводителите по чл. 27, ал. 3 съдържат идентификация на обектите за производство, складиране и съхранение на вино и лозаро-винарски продукти, производствен и съдов капацитет, списъци на технолозите, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по реда на този закон, задължителните декларации за производство и декларации за стокови запаси, обобщена тримесечна справка за издадените придружителни документи за превоз на вино и лозаро-винарски продукти. В един производствен обект се регистрира само един винопроизводител.

(2) В срок до 30 дни от настъпване на промяна във вписаните в регистъра по чл. 27 обстоятелства винопроизводителите подават заявление за промяна, придружено със:

1. документи, удостоверяващи промяната;
2. документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

Чл. 31. (1) Информацията в лозарския регистър се съхранява най-малко за период 5 винарски години, следващи годината, за която се отнася.

(2) Изпълнителна агенция по лозата и виното най-малко веднъж на 5 години извършва проверка за съответствие между информацията от досието на гроздопроизводителя и фактическото състояние на лозарското стопанство.

Раздел VIII

Промени в структурата на лозарско стопанство

Чл. 32. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното отразява в лозарския регистър настъпилите промени в структурата на лозарските стопанства.

(2) За промени в структурата на лозарско стопанство се смятат следните действия:

1. включване и/или отделяне на лозарски имот/имоти от едно лозарско стопанство в друго, както и промяна на начина на стопанисване на лозарските имоти;

2. разделяне на лозарски имот, при което от първоначалния имот се образуват два или повече самостоятелни имота, и/или обединяване на лозарски имоти, при което от два или повече съседни имота се образува нов имот.

Чл. 33. (1) В срок до 30 дни от настъпване на промяна по чл. 32, ал. 2 гроздопроизводителят подава заявление за промяна в структурата на лозарското стопанство пред съответното териториално звено на ИАЛВ по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, придружено с изискуемите документи, посочени в него, и прилага документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5.

(2) Заявление по ал. 1 се подава за всяко лозарско стопанство.

(3) Когато производител, който няма регистрирано лозарско стопанство в съответния лозарски район, придобие имот/и в случаите по чл. 32, ал. 2, както и в случаите на прехвърляне на права на засаждане, въз основа на подаденото заявление по ал. 1 се регистрира лозарското стопанство.

(4) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по ал. 1 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на представените документи. При установяване на непълноти и/или нередности териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява заявителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения. В случай че заявителят не отстрани непълнотите и/или нередностите в определения срок, промяна в структурата на лозарското стопанство не се извършва.

(5) В срок до 30 дни от подаване на заявлението по ал. 1 или от отстраняването на непълнотите и/или нередностите по ал. 4 ИАЛВ отразява промените, за което писмено уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Глава пета

ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ И КАТЕГОРИИ ВИНА

Чл. 34. (1) Категориите лозаро-винарски продукти се определят съгласно приложение № 1.

(2) Типът на вината се определя от съдържанието на остатъчна захар съгласно приложение № 2.

Чл. 35. Вината се класифицират като:

1. вина със ЗНП;
2. вина със ЗГУ;
3. сортови вина без ЗНП/ЗГУ;
4. вина без ЗНП/ЗГУ.

Чл. 36. Условията, на които трябва да отговарят, редът за производство и регистрацията на вината със ЗНП, вината със ЗГУ и сортовете вина без ЗНП/ЗГУ се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 37. Вино със ЗНП е вино, което е произведено в определен географски район, микрорайон или местност, чието наименование се използва за означаването му, и неговите качество и характеристики се дължат основно или изключително на специфичната географска среда с присъщите ѝ природни и човешки фактори. Гроздето, от което е произведено, произхожда изключително от този географски район, микрорайон или местност и е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera*.

Чл. 38. Вино със ЗГУ е вино, което е произведено в район или определена местност, чието наименование се използва за означаването му, и което притежава специфично качество, известност или други характеристики, които могат да се припишат на географския му произход. Най-малко 85 на сто от гроздето, използвано за неговото производство, произхожда изключително от този географски район и е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera* или кръстоска на *Vitis vinifera* с други видове от рода *Vitis*.

Чл. 39. (1) Сортово вино без ЗНП и ЗГУ е вино, което:

1. е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera*;
2. не притежава ЗНП и ЗГУ;
3. носи наименование на винен сорт лоза и/или година на реколта;
4. притежава удостоверение за производство, издадено от ИАЛВ по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) За издаване на удостоверение по ал. 1 се събира такса съгласно тарифата по чл. 2, ал. 5. Производители на сортови вина, произведени от грозде от местни винени сортове лози, не заплащат такса.

(3) Сортовите вина без ЗНП и ЗГУ се предлагат на пазара след регистрация на производителите им и получаване на удостоверение за производство по ал. 1.

Чл. 40. Вино без ЗНП и ЗГУ е вино, получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera* и не притежаващо характеристиките на вината по чл. 37, 38 и чл. 39, ал. 1.

Глава шеста

ПРОИЗВОДСТВО НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 41. Производството на винено грозде и лозаро-винарски продукти се осъществява от юридически и физически лица, които са вписани в регистъра по чл. 27.

Раздел II

Декларации

Чл. 42. Ежегодно в срок до 15 януари производителите на винено грозде подават пред териториалното звено на ИАЛВ декларация за реколтата от грозде за текущата винарска година.

Чл. 43. (1) Ежегодно в срок до 15 януари физическите или юридическите лица, включително кооперациите, които са произвели от реколтата на текущата винарска година вино и/или гроздова мъст, подават пред териториалното звено на ИАЛВ декларация за производството.

(2) Декларации по ал. 1 подават и физическите или юридическите лица, включително кооперациите, които са преработили и/или търгували винено грозде и/или гроздова мъст, които подават пред териториалното звено на ИАЛВ декларация за преработка и/или търговия.

Чл. 44. (1) Не подават декларации по чл. 42 производители:

1. чиято продукция от грозде е изцяло предназначена за консумация в непреработен вид, за сушене или за директна преработка в гроздов сок;
2. чиито стопанства включват по-малко от 0,1 хектара лозарска площ, реколтата от които няма да бъде обект на търговия;
3. чиито стопанства включват по-малко от 0,1 хектара лозарска площ и предават цялата получена реколта на кооперация.

(2) Не подават декларации по чл. 43, ал. 1 производители, които получават в своите производствени съоръжения чрез винификация на закупени продукти количество вино, по-малко от 10 хектолитра, което не е или няма да бъде обект на търговия.

(3) Не подават декларации по чл. 43, ал. 2 производители, които са членове на кооперация, задължена да подава декларация, и предават своята продукция от грозде на тази кооперация, но запазват правото си да получават чрез винификация за семейна консумация количество вино, по-малко от 10 хектолитра.

Чл. 45. (1) Ежегодно в срок до 10 септември физическите или юридическите лица, включително кооперациите, различни от частните потребители и търговците на дребно, подават в ИАЛВ декларация за стоковите запаси от гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана концентрирана гроздова мъст и вино, които съхраняват към 31 юли на текущата година.

(2) В декларацията по ал. 1 не се включват продуктите, които са получени от реколтата от грозде през същата календарна година.

Чл. 46. Образците на декларации по чл. 42, 43 и чл. 45, ал. 1 се утвърждават по реда на чл. 2, ал. 7.

Раздел III

Дневници

Чл. 47. (1) Регистрираните производители на вино и на продукти от грозде и вино са длъжни да водят дневници за лозаро-винарските продукти, суровини и енологични манипулации.

(2) Дневници се водят поотделно за всеки производствен обект.

(3) Формата, съдържанието и начинът на водене на дневниците по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 48. (1) Вписвания на продуктите, суровините и енологичните манипулации в дневниците по чл. 47, ал. 1 могат да правят само регистрираните производители или упълномощени от тях енолози, вписани в удостоверението за регистрация по чл. 27, ал. 8.

(2) Вписванията в дневниците се извършват за всеки отделен продукт, суровина и енологична манипулация без оставяне на празни полета и страници, в хронологична последователност по незаличим начин.

(3) Вписванията на продукти в дневниците се извършват не по-късно от края на работния ден, следващ деня на постъпването им в обекта, а в случай на извеждане на продукти от обекта, вписването в дневниците се извършва не по-късно от третия работен ден, следващ деня на извеждането им.

(4) Вписванията на суровините в дневниците се извършват не по-късно от края на работния ден, следващ деня на постъпването им в обекта или извеждането им от него, а в случай на употреба, вписването на суровините се извършва в деня на употребата.

(5) Вписването на енологичните манипулации в дневниците се извършва не по-късно от първия работен ден, следващ деня на манипулацията, а в случай на повишаване на естественото алкохолно съдържание, повишаване или намаляване на киселинното съдържание - в деня на извършване на манипулацията.

Чл. 49. (1) Регистрираните производители водят дневниците по чл. 47 на хартиен носител или в електронен вид, при условие че:

1. дневниците на хартиен носител са с последователна номерация и с трайно прикрепени страници (прономеровани и прошнуровани);

2. дневниците, водени в електронен вид, са създадени чрез компютризирана система в съответствие с изискванията на чл. 48 и за извършване на вписване в тях се използва подходяща счетоводна система, при условие че данните, които трябва да бъдат записани, са предвидени в системата.

(2) Данните, вписвани в дневниците, водени в електронен вид, са идентични с тези, водени на хартиен носител.

Чл. 50. (1) Дневниците по чл. 47 се приключват ежегодно и се заверяват за следващата отчетна година от териториалното звено на ИАЛВ.

(2) Регистрираните производители съхраняват дневниците на територията на производствения обект, за който се водят, за срок от 5 години. При извършване на проверка дневниците се предоставят на контролните органи на ИАЛВ.

Чл. 51. Производителите на винен оцет и търговците на дребно на лозаро-винарски продукти не водят дневници по чл. 47.

Чл. 52. Продуктите, суровините и енологичните манипулации, които подлежат на вписване в дневниците по чл. 47, задължителната информация за вписване и допустимите загуби от изпарения при съхранение, от извършени манипулации или от промяна в категорията на продукта се определят с правилника за прилагане на закона.

- Чл. 53.** (1) Вписванията в дневника по чл. 76 от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 42 от 2006 г.; изм., бр. 61 и 70 от 2006 г., бр. 8 и 33 от 2007 г., бр. 4 от 2008 г., бр. 28 и 100 от 2009 г., бр. 24 и 78 от 2010 г., бр. 16 и 44 от 2011 г. и бр. 7 от 2012 г.), извършвани от лицензирани складодържатели, се приемат и за вписвания, извършени по този закон.
- (2) Вписванията в дневника по ал. 1 се извършват в сроковете, определени в чл. 74, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове.

Раздел IV

Разрешени енологични практики и ограничения

- Чл. 54.** (1) Разрешените енологични практики, приложими към производството и съхраняването на продуктите по приложение № 1, условията за прилагането им и граничните стойности при употребата им, както и спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, се определят с правилника за прилагане на закона.
- (2) Енологичните практики по ал. 1 не се прилагат по отношение на:
1. гроздов сок и концентриран гроздов сок;
 2. гроздова мъст и концентрирана гроздова мъст, предназначена за приготвяне на гроздов сок.
- (3) Разрешените енологични практики се използват само за осигуряване на правилната винификация, правилното съхраняване или правилното пречистване на продукта.
- (4) Ограниченията, приложими към производството и съхраняването на продуктите по приложение № 1 се определят с правилника за прилагане на закона.
- (5) Прясно грозде, гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация, концентрирана гроздова мъст, концентрирана ректифицирана гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация, спрян чрез добавка на алкохол, гроздов сок, концентриран гроздов сок и вино или смеси от тези продукти, които произхождат от трети държави, не могат да бъдат преработени в продуктите по приложение № 1 или добавени към такива продукти на територията на Европейския съюз.
- (6) Изключенията от ограниченията, посочени в ал. 5 по отношение на продукти с произход от трети държави, се определят с правилника за прилагане на закона.
- (7) Условията и редът за извеждането на вторичните продукти под наблюдение се определят с правилника за прилагане на закона.

- Чл. 55.** (1) Разрешените енологични практики и ограниченията по отношение на повишаване на естественото алкохолно съдържание и повишаване или намаляване на киселинното съдържание на пенливи вина, качествени пенливи ароматизирани вина и ликьорните вина се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) Разрешените енологични практики по ал. 1 се прилагат, без да засягат общите енологични практики и ограничения по чл. 54.

Чл. 56. (1) Купажирането на вина се извършва при условията на чл. 8 от Регламент (ЕО) № 606/2009 на Комисията от 10 юли 2009 г. относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните практики и приложимите ограничения (ОВ, L 193/1 от 24 юли 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 606/2009".

(2) При купажирането по ал. 1 се смесват вина или гроздова мъст - с различен географски произход, получени от различни винени сортове грозде, от различни реколти или различни категории вино или гроздова мъст, произведени на територията на страната и/или на територията на държава - членка на Европейския съюз.

(3) Различни категории вино и мъст по смисъла на ал. 2 са:

1. червено вино, бяло вино и гроздова мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино;

2. вина без ЗНП/ЗГУ, вина със ЗНП/ЗГУ, както и гроздова мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино.

Чл. 57. (1) Посочените в чл. 54 разрешени енологични практики и ограничения не се прилагат за производство на плодово вино.

(2) Условията и редът за производството, признаването и предлагането на плодово вино се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел V

Обогатяване на лозаро-винарските продукти, повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание

Чл. 58. (1) Когато климатичните условия го налагат, с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ или на оправомощено от него длъжностно лице се разрешава повишаване на естественото алкохолно съдържание по обем за пряното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното, получено от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с чл. 35.

(2) Повишаването на естественото алкохолно съдържание по обем не може да надхвърля 1,5 обемни процента.

(3) В години с изключително неблагоприятни климатични условия министърът на земеделието и храните може да поиска от Европейската комисия границата по ал. 2 да бъде повишена с 0,5 обемни процента.

Чл. 59. Повишаването на естественото алкохолно съдържание по обем, посочено в чл. 58, ал. 2, може да се извършва само чрез:

1. добавяне на захароза, концентрирана гроздова мъст или ректифицирана концентрирана гроздова мъст - за пряното грозде, частично ферментиралата гроздова мъст и младото вино в процес на ферментация;
2. добавяне на захароза, на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст, или чрез частична концентрация, включително чрез обратна осмоза - за гроздова мъст;
3. частична концентрация посредством охлаждане - за вино.

Чл. 60. (1) Добавянето на захароза по чл. 59 се осъществява само чрез добавяне на неразтворена във вода захар - сухо подслаждане.

(2) Добавянето на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст по чл. 59 не трябва да води до повишаване на първоначалния обем на смачканото пряно грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация с повече от 6,5 процента.

Чл. 61. (1) Концентрацията на гроздова мъст или на вино, подложени на манипулациите по чл. 59, не трябва да води до намаляване на първоначалния обем на тези продукти с повече от 20 процента.

(2) Манипулациите по чл. 59 и концентрацията по ал. 1 не трябва да повишават общото алкохолно съдържание на пряното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация и младото вино в процес на ферментация или виното над 13 обемни процента в лозарска зона В II и над 13,5 обемни процента в лозарска зона В III а).

(3) Стойностите на обемните проценти по ал. 2 не се прилагат за вина със ЗНП.

Чл. 62. (1) Пряно грозде, гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация, младо вино в процес на ферментация и виното могат да бъдат подложени на повишаване или намаляване на киселинното съдържание.

(2) Повишаването на киселинното съдържание може да се извършва многократно до максимална гранична стойност от:

1. 1,50 грама на литър, изразено като винена киселина, или 20 милиеквивалента на литър за пряно грозде, гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация и младо вино в процес на ферментация;
2. 2,50 грама на литър, изразено във винена киселина, или 33,3 милиеквивалента на литър за вината.

(3) Намаляването на киселинното съдържание на вината може да се извършва многократно до максимална гранична стойност от 1 грам на литър, изразено във винена киселина, или 13,3 милиеквивалента на литър.

(4) На частично намаляване на киселинното съдържание може да бъде подложена и гроздова мъст, предназначена за концентрация.

(5) За един и същ продукт не се допускат манипулации за повишаване на киселинното съдържание и повишаване на естественото алкохолно съдържание и манипулации за повишаване на киселинното съдържание и намаляването на киселинното съдържание.

(6) Повишаването или намаляването на киселинното съдържание на вина се извършва в обекта за винопроизводство и в лозарската зона, където е добито използваното прясно грозде.

Чл. 63. (1) В срок до 24 часа преди извършване на манипулации по чл. 59 и чл. 62 производителите подават в териториалното звено на ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, в което се посочват датата и началният час на извършване на манипулацията.

(2) При невъзможност за осъществяване на заявената манипулация в срок до 24 часа производителят уведомява териториалното звено на ИАЛВ за настъпилата промяна.

Чл. 64. В срок до три работни дни след извършване на манипулация по чл. 59 и 62 производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ декларация за извършената манипулация по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7.

Чл. 65. (1) Манипулации по чл. 59, т. 1 и 2 се извършват еднократно, по време на винифициране на прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация в срок до 31 декември на текущата календарна година.

(2) Концентрацията по чл. 59, т. 3 се извършва целогодишно в лозарската зона, където е добито използваното прясно грозде.

(3) Манипулации по чл. 62, ал. 2, т. 2 и ал. 3 се извършват целогодишно.

Раздел VI

Експериментално използване на нови енологични практики

Чл. 66. (1) Производителите, желаещи да експериментират прилагането на нови енологични практики, подават в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 7, придружено с изискуемите документи, посочени в него.

(2) Експериментални практики се прилагат към количества, които не надхвърлят обем от 50 000 хектолитра годишно за всеки експеримент и за период не по-дълъг от три години.

(3) Заявлението по ал. 1 се разглежда в срок до 10 работни дни от подаването му от определен със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ експертен съвет, в който участват и представители на висшите училища и научните институти, занимаващи се с изследвания на лозаро-винарски продукти. Със заповедта се определят и правила за работата, и годишна работна програма на експертния съвет.

(4) Заповедта по ал. 3 се публикува на интернет страницата на ИАЛВ.

(5) В срок до 7 работни дни от разглеждане на заявлението и представените документи експертният съвет

писмено уведомява заявителя за установени непълноти и/или нередности, като определя срок за отстраняването им. При неотстраняване на непълнотите и/или нередностите в определения срок заявлението и представените документи се оставят без разглеждане.

(6) В срок до три работни дни от изтичането на определения по ал. 5 срок експертният съвет изготвя предложение до изпълнителния директор на ИАЛВ за издаване на заповед за начало на експеримента или за постановяване на отказ.

(7) Въз основа на предложението на експертния съвет изпълнителният директор на ИАЛВ издава заповед за:

1. начало на експеримента;
2. отказ.

(8) Заповедта по ал. 7, т. 2 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Изпълнителната агенция по лозата и виното уведомява министъра на земеделието и храните за началото на експеримента и условията за извършването му, който своевременно уведомява Европейската комисия и останалите държави - членки на Европейския съюз, по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Чл. 67. (1) Вината, получени в резултат на експеримент, подлежат на:

1. физикохимичен и микробиологичен анализ от лабораториите по чл. 180;
2. органолептична оценка от Централната дегустационна комисия.

(2) Условията и редът за вземане на проби от вината по ал. 1 и процедурата и критериите за оценка на резултатите от експеримента се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 68. (1) Резултатите от експеримента се отчитат от производителите пред експертния съвет, който в срок до 10 работни дни от отчитането им оценява експеримента и изготвя предложение до изпълнителния директор на ИАЛВ за приключване, продължаване или прекратяване на експеримента.

(2) Въз основа на предложението по ал. 1 изпълнителният директор на ИАЛВ издава заповед за приключване, продължаване или прекратяване на експеримента.

(3) Заповедта по ал. 2 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Изпълнителната агенция по лозата и виното уведомява министъра на земеделието и храните за приключване или прекратяване на експеримента, който в срок до три месеца уведомява Европейската комисия по реда на чл. 66, ал. 9.

Раздел VII

Условия и ред за преработка и унищожаване на лозаро-винарски продукти

Чл. 69. Продуктите по приложение № 1, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им, подлежат на унищожаване.

Чл. 70. (1) Продуктите по чл. 69 се преработват в дестилерии или предприятия, използващи ги за индустриални цели.

(2) Продуктите по ал. 1 се денатурират с натриев хлорид в количество 8 грама на литър.

(3) Изпълнителният директор на ИАЛВ със заповед разрешава на производители или търговци да:

1. извършват денатуриране на продуктите;
2. съхраняват денатурираните продукти до транспортирането им.

Чл. 71. (1) Заповедта по чл. 70, ал. 3 съдържа:

1. основание за денатурирането;
2. описание на продуктите, подлежащи на денатуриране;
3. срок за извършване на денатурирането;
4. състав на комисията, която ще контролира денатурирането.

(2) Денатурирането се извършва от упълномощени представители на производителя или търговеца в присъствието на комисията по ал. 1, т. 4.

(3) За денатурирането на продуктите се съставя протокол, който съдържа:

1. основание, дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на лицата, извършили денатурирането;
3. трите имена и длъжност на лицата от комисията, присъствали на денатурирането;
4. вид, количество и описание на денатурираните продукти;
5. място, дата и час, в който е извършено денатурирането.

(4) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за ИАЛВ и един за производителя или търговеца, и се подписва от лицата по ал. 3, т. 2 и 3.

Чл. 72. (1) За транспортирането на продуктите по чл. 69 с цел преработка изпълнителният директор на ИАЛВ издава заповед, която съдържа:

1. основание за преработката;
2. описание на продуктите, подлежащи на транспортиране с цел преработка;
3. срок и начин на транспортиране;
4. наименование на дестилерията или предприятието по чл. 70, ал. 1, в която ще се извърши преработката на

продуктите.

(2) За транспортирането на продуктите с цел преработка териториалното звено на ИАЛВ съставя протокол, който съдържа:

1. основание, дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на лицата, транспортирали продуктите;
3. трите имена и длъжност на служителите на териториалното звено на ИАЛВ, присъствали на транспортирането;
4. трите имена и длъжност на представителите на дестилерията или предприятието, приели продуктите за преработка;
5. вид, количество и описание на транспортираните продукти;
6. място, начин, дата и час, в който е извършено транспортирането.

(3) Протоколът се съставя в три екземпляра - един за ИАЛВ, един за производителя или търговеца и един за дестилерията или предприятието, приели продуктите, и се подписва от лицата по ал. 2, т. 2, 3 и 4.

Чл. 73. Разходите по денатурирането, транспортирането и преработката на продуктите по чл. 69 са за сметка на производителя или търговеца.

Чл. 74. При изчерпване на възможностите за преработка, както и в случаите, когато продуктите по чл. 69 не са безопасни, те се унищожават при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Глава седма

ЕТИКЕТИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 75. (1) Правилата за етикетиране и представяне на продуктите по приложение № 1 целят да защитят интересите на производителите и потребителите, доброто функциониране на пазара на вино и стимулирането на производството на качествени продукти.

(2) Правилата за етикетирането и представянето се прилагат и за вината, които са бугилирани, но все още не са предложени на пазара или не са изнесени.

(3) Правилата за етикетирането и представянето се прилагат при етикетирането на продуктите, при извършването на вписвания в дневниците по чл. 47 и в електронни административни документи по Закона за

акцизите и данъчните складове.

(4) Правилата за етикетирането и представянето се прилагат и когато се поставят знаци и надписи на съдовете, в които се съхраняват продуктите по приложение № 1, на запушалките, етикетите и опаковките.

(5) Задължителните и незадължителните данни се изписват само на български език или на български език и на един или повече от официалните езици на Европейския съюз върху етикетите на лозаро-винарски продукти, произведени от винопроизводители, регистрирани по реда на чл. 27, и предназначени за българския пазар.

(6) Задължителните данни се вписват на български език върху етикет, отговарящ на изискванията, посочени в чл. 9 от Закона за защита на потребителите при предлагане на пазара на лозаро-винарски продукти - внос от трети държави и/или произведени в Европейския съюз.

(7) Признато от Европейската комисия ЗНП, ЗГУ или традиционно наименование се изписва върху етикета на езика или езиците на съответната държава - членка на Европейския съюз.

(8) Етикетирането не е задължително за:

1. грозде, превозвано от лозови насаждения до място за винификация или преработка;
2. вина и ракии за семейна консумация.

Чл. 76. (1) Данните, използвани при етикетирането и представянето на продуктите по приложение № 1 не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:

1. характера, естеството и свойствата на продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството, сорта грозде, реколтата и действителния обем на съда;
2. физическите или юридическите лица, които са участвали при производството и/или при първоначалното пускане в обращение на продуктите.

(2) Изискванията по ал. 1 се прилагат и в случаите, когато данните са преведени и е посочен действителният произход на напитките и продуктите или са придружени от изрази като "род", "тип", "метод", "имитация", "марка", "стил" или други сходни наименования.

Чл. 77. (1) При етикетирането и представянето на продуктите по приложение № 1 се посочват само разрешените по закона данни.

(2) Напитките и продуктите по приложение № 1, чиито етикети или представяне не отговарят на изискванията по закона, не могат да бъдат предлагани на вътрешния пазар на Европейския съюз или изнасяни в трети държави.

(3) Върху етикетите на продуктите по приложение № 1, които са предназначени за износ в трети държави, могат да присъстват допълнителни данни, когато това се изисква от законодателството на съответната страна, и да се посочват на езици, различни от тези на Европейския съюз.

Чл. 78. Данните, които се използват при етикетирането и представянето на продуктите, са задължителни и незадължителни.

Чл. 79. Задължителните данни и търговското наименование трябва да са разположени в едно и също зрительно поле върху съда по начин, позволяващ да се четат едновременно, без да се налага завъртане на съда.

Чл. 80. Задължителните данни се представят с незаличими букви, които ясно се отличават от заобикалящите ги писмени указания и рисунки.

Чл. 81. Не са данни, свързани с етиктирането и представянето, знаците или маркировките, които:

1. са предвидени в нормативните актове, свързани с данъчното облагане;
2. указват производителя на съда и обема на съда;
3. се използват за контрол на напълването или бугилирането;
4. се използват за идентификация на продукта чрез цифров код и/или чрез машинно четим символ.

Чл. 82. Устройствата за затваряне на лозаро-винарските продукти не могат да бъдат облечени с капсула или фолио, изработени от материали на основата на олово.

Раздел II

Задължителни данни

Чл. 83. (1) Етиктирането и представянето на лозаро-винарски продукти, които се предлагат на вътрешния пазар на Европейския съюз или са предназначени за износ в трети държави, съдържат следните задължителни данни:

1. категорията на лозаро-винарския продукт в съответствие с приложение № 1;
2. означението и името на съответното "защитено наименование за произход" или "защитено географско указание" - за вина със ЗНП или ЗГУ;
3. действителното алкохолно съдържание по обем;
4. обозначение на мястото, откъдето произхожда продуктът;
5. наименованието на бугилиращото предприятие или наименованието на производителя или търговеца - за пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино;
6. вносителя в случай на вина от внос;
7. захарното съдържание - за пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено

ароматизирано пенливо вино;

8. номиналното количество на продукта и знак "е" - в случаите на предварително опаковани продукти с еднакви количества;

9. номер на производствената партида;

10. съдържанието на сулфити.

(2) Допуска се данните по ал. 1, т. 6, 9 и 10 да са разположени извън зрителното поле, в което са разположени останалите данни по ал. 1.

(3) Освен за категориите лозаро-винарски продукти по приложение № 1 използване на думата "вино" се допуска и за продукти, получени от ферментацията на плодове, различни от грозде, ако се придружава от името на плода под формата на съставно наименование.

Чл. 84. За вина, чиито етикети включват ЗНП или ЗГУ, може да не се посочва категорията лозаро-винарски продукт.

Чл. 85. Означенията ЗНП или ЗГУ могат да не се посочват, когато върху етикета е указано традиционното наименование.

Чл. 86. (1) Действителното алкохолно съдържание по обем се изразява в цели проценти или в половини от проценти.

(2) След числото, обозначаващо действителното алкохолно съдържание се добавя "об. %", като преди него може да се изпише "действително алкохолно съдържание", "действителен алкохол" или "алк".

(3) Указаното върху етикета действително алкохолно съдържание не може да се различава с повече от 0,5 обемни процента от полученото чрез анализ съдържание.

(4) Алкохолното съдържание на продуктите със ЗНП или ЗГУ, съхранявани в бутилки в продължение на повече от три години, пенливите вина, качествените пенливи вина, пенливите-газирани вина, искрящите вина, искрящите-газирани вина, ликьорните вина и вината от презряло грозде, без да се засягат допустимите отклонения, определени за използвания референтен метод за анализ, не може да се различава с повече от 0,8 обемни процента от полученото чрез анализ съдържание.

(5) Действителното алкохолно съдържание се посочва върху етикета с цифри с височина най-малко 5 mm, ако номиналният обем на съда е по-голям от 100 cl, 3 mm - ако е равен или по-малък от 100 cl и по-голям от 20 cl, и 2 mm, ако е равен или по-малък от 20 cl.

Чл. 87. Върху етикета на продукта се обозначава мястото на произход по начин, указан с правилника за прилагане на закона.

Чл. 88. (1) Наименованието и адресът на бутилиращото предприятие се допълват от думите "бутилиращо предприятие" или "бутилирано от".

(2) За вина със ЗНП или ЗГУ към информацията по ал. 1 се допълва и наименованието на лозарското стопанство на производителя или помещенията на група производители.

(3) Условието за използването на обозначенията по чл. 76, ал. 2 на вината със ЗГУ и ЗНП се определят с правилника за прилагане на закона.

(4) В случаите на бутилиране по договор с гроздопроизводител указанието за бутилиращото предприятие се допълва от "бутилирано за" или "бутилирано от - за".

(5) При бутилиране на място, различно от бутилиращото предприятие, към посочените данни се добавя и точното място, където е извършено. При извършване на бутилиране в друга държава - членка на Европейския съюз, към посочените данни се посочва името на съответната държава членка.

(6) В случаите, които се прилагат за пълнене на други съдове освен бутилки, думите "бутилиращо предприятие" и "бутилирано от" се заменят съответно с "опаковащо предприятие" и "опаковано от", освен когато в използвания език такава разлика не съществува.

Чл. 89. Наименованието, съответно името, и адресът на производителя или търговеца се допълват от думите "производител" или "произведено от" и "търговец" или "продавано от", или еквивалентен израз.

Чл. 90. Наименованието, съответно името и адресът на вносителя се изписват след думите "вносител" или "внесено от".

Чл. 91. Посочените в чл. 89 и 90 обозначения могат да бъдат групирани заедно, ако се прилагат за едно и също физическо или юридическо лице.

Чл. 92. Когато наименованието, съответно името или адресът на бутилиращото предприятие, производителя, вносителя или търговеца се състоят от или съдържат ЗНП или ЗГУ, то фигурира върху етикета с букви, чиито размери не надвишават половината от размера на използваните букви за ЗНП или ЗГУ или за обозначаване на съответната категория лозаро-винарски продукти.

Чл. 93. (1) Термините брют натюр, екстра брют, брют, екстра сухо, сухо, полусухо и сладко, указващи типа на вината по чл. 34, ал. 2, се означават върху етикета на пенливо вино, пенливо-газирано вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино съгласно приложение № 2, част I.

(2) Ако съдържанието на захар, изразено като фруктоза и глюкоза (включително захароза), позволява използването на два от термините, посочени в ал. 1, се избира само един от тези два термина.

Чл. 94. Съдържанието на захар в продукта не може да се различава с повече от три грама на литър от указаното върху етикета.

Чл. 95. Наименованията "пенливо-газирано вино" и "искрящо-газирано вино" се допълват от изписан с букви от същия вид и със същата големина текст "получено чрез добавяне на въглероден диоксид" или "получено чрез добавяне на въглероден анхидрид", освен когато използваният език показва, че е добавен въглероден диоксид.

Чл. 96. (1) Номиналното количество се изразява в хектолитри, литри, сантиметри или милилитри, следвано от означението за единицата и за предварително опакованите продукти с еднакви количества - знака "е" за съответствие с метрологичните изисквания.

(2) При означаване на номиналното количество на предварително опаковани продукти се спазват изискванията на Наредбата за предварително опакованите количества продукти (обн., ДВ, бр. 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 и 33 от 2003 г.; изм., бр. 114 от 2003 г., бр. 1 от 2005 г., бр. 40 от 2006 г., бр. 55 от 2008 г. и бр. 43 от 2009 г.).

Чл. 97. Производствената партида се обозначава с латинската буква "L", придружена от цифри и/или букви, включващи поредния номер на произведения продукт, определен от производителя, и кодиращи датата, месеца и годината на бутилиране.

Чл. 98. За обозначаване съдържанието на сулфити могат да се използват термините "сулфити" или "серен диоксид", изписани след думата "съдържа", както и да бъде използвана пиктограмата съгласно приложение № 3.

Раздел III

Незадължителни данни

Чл. 99. Етикетирането и представянето на лозаро-винарски продукти, които се предлагат на вътрешния пазар на Европейския съюз или са предназначени за износ в трети държави, могат да съдържат следните задължителни данни:

1. година на реколтата;
2. наименование на един или няколко винени сортове лози;

3. захарното съдържание;
4. традиционни наименования - за вина със ЗНП или ЗГУ;
5. символа на Европейския съюз, указващ ЗНП или ЗГУ;
6. изрази, свързани с определени производствени методи;
7. наименование на друга географска единица, която е по-малка или по-голяма от определения район, даващ ЗНП или ЗГУ - за вина със ЗНП или ЗГУ;
8. търговско наименование;
9. препоръки за консумиране на виното;
10. данни за лицата, участвали в търговския оборот на напитката;
11. наименование, съответно име, седалище и адрес на дистрибутора и/или търговеца на дребно;
12. данни за историята на виното или на производственото предприятие;
13. подпис на майстора винар, снимки на майстора или на екипа, произвел виното;
14. медали и отличия.

Чл. 100. (1) Годината на реколтата може да се посочи върху етикетите на продукти съгласно чл. 99, т. 1, при условие че най-малко 85 на сто от гроздето, използвано за производството на продуктите, е добито през съответната година.

(2) В процента по ал. 1 не се включват количествата продукти, използвани за подслаждане, експедиционен ликьор, тиражен ликьор и продукти, използвани за производството на ликьорни вина.

(3) За продукти, които традиционно се получават от грозде, набрано през януари или февруари, годината на реколтата, която се посочва върху етикета на вината, е предходната календарна година.

Чл. 101. За сортовите вина без ЗНП или ЗГУ годината на реколтата може да бъде посочена, при условие че са изпълнени изискванията на чл. 100 и определените с правилника за прилагане на закона изисквания.

Чл. 102. (1) Наименованията на винените сортове лози или техни синоними могат да се посочват върху етикета на лозаро-винарските продукти, при условие че са включени в класификацията на винените сортове лози.

(2) Условието за използване на наименованията на винените сортове лози или техните синоними за вина с произход от трети държави са в съответствие със:

1. правилата, приложими за винопроизводителите в съответната трета държава, и
2. имената на винени сортове лози или техни синоними, посочени в поне един списък, изготвен от следните представителни професионални организации:
 - а) Международна организация по лозарство и винарство (OIV);

б) Международен съюз за закрила на новите сортове растения (UPOV);

в) Международен съвет за растителни генетични ресурси (IBPGR).

Чл. 103. (1) За продукти със ЗНП, ЗГУ или с географско указание на трета държава наименованието на един винен сорт лоза или неговия синоним може да бъде посочено, при условие че най-малко 85 на сто от продуктите са произведени от този сорт при спазване изискванията на чл. 99.

(2) За продукти със ЗНП, ЗГУ или с географско указание на трета държава наименованията на два или повече винени сортове лози или техните синоними могат да бъдат посочени, при условие че 100 на сто от съответните продукти са произведени от тези сортове при спазване изискванията на чл. 102.

(3) В случая по ал. 2 винените сортове лози се посочват в низходящ ред според използваната пропорция и с букви с еднаква големина.

Чл. 104. (1) За сортовете вина без ЗНП или ЗГУ наименованията на винените сортове лози или техни синоними могат да бъдат посочени, при условие че са спазени изискванията на чл. 103 и определените с правилника за прилагане на закона изисквания.

(2) При смесване на сортови вина без ЗНП или ЗГУ с произход от различни държави - членки на Европейския съюз, върху етикета не се посочва виненият сорт/винените сортове лози, освен ако едната от държавите членки не даде съгласие за това и осигури възможност за провеждането на съответните процедури по сертифициране, одобрение и контрол.

Чл. 105. При пенливи вина и качествени пенливи вина наименованията на винени сортове лози, използвани като допълнение към описанието на продукта - "pinot blanc", "pinot noir", "pinot meunier" или "pinot gris" и еквивалентните им наименования на другите езици на Европейския съюз могат да бъдат заменени със синонима "pinot".

Чл. 106. Когато наименованието на винен сорт лоза съдържа или се състои от ЗНП или ЗГУ, това наименование не се използва при етиктирането на лозаро-винарски продукти, освен при етиктиране на продукти със ЗНП, ЗГУ или с географско указание на трета държава, при условие че са били одобрени съгласно европейските правила към 1 януари 2007 г.

Чл. 107. Наименованията на винените сортове лози и техните синоними, които съдържат отчасти ЗНП или ЗГУ и пряко посочват географския елемент на ЗНП или ЗГУ, могат да се посочват само върху етикети на продукти със ЗНП, ЗГУ или с географско указание на трета държава, при условие че са били одобрени по реда на чл. 106.

Чл. 108. Съдържанието на захар, изразено като глюкоза и фруктоза, се посочва върху етикета на продуктите съгласно приложение № 2, част I.

Чл. 109. Когато съдържанието на захар в продуктите позволява използването на два от термините, посочени в приложение № 2, част II, върху етикета се посочва само един от термините.

Чл. 110. Съдържанието на захар в продукта не може да се различава с повече от един грам на литър от указаното върху етикета.

Чл. 111. Условията за посочване на традиционните наименования върху етикетите на вината със ЗНП и ЗГУ се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 112. (1) Условията за посочване на символите на Европейския съюз върху етикетите на вината се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) Наименованията "защитено наименование за произход" и "защитено географско указание" в рамките на символите по ал. 1 могат да бъдат заменени с еквивалентни изрази на друг официален език на Европейския съюз.

Чл. 113. Условията за посочване на указания за определени производствени методи върху етикетите на вината, предлагани на пазара, се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 114. Условията за посочване на наименованието на географската единица и указанията за географския район върху етикетите на вината със ЗНП, ЗГУ или с географско указание на трета държава, както и условията, при които се използва наименование на географска единица, по-малка от определения район, даващ наименованието за произход или географското указание, се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 115. Препоръките за консумиране на вината се прилагат за ястията, с които се препоръчва да бъдат сервирани, начина на съхраняване и сервиране, рецепти за коктейли и други.

Глава осма

ПРЕВОЗ НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Придружителни документи

Чл. 116. (1) Производителите, вносителите и търговците съставят придружителен документ при превоз на територията на страната или друга държава - членка на Европейския съюз, на:

1. винено грозде и гроздова мъст - когато превозът е на разстояние, по-голямо от 40 километра;
2. концентрирана гроздова мъст, концентрирана и ректифицирана гроздова мъст, вино, както и наливни вина в съдове с обем над 60 литра.

(2) Придружителен документ по ал. 1 се съставя на хартиен носител или в електронен вид, като съдържанието на електронните придружителни документи и тези на хартиен носител е идентично.

(3) Придружителният документ по ал. 1 се заверява от териториалното звено на ИАЛВ при превоз на:

1. продуктите по ал. 1, т. 1;
2. продуктите по ал. 1, т. 2 - когато са произведени в обект на малък винопроизводител по смисъла на чл. 4, т. 9 от Закона за акцизите и данъчните складове;
3. винено грозде, гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст и концентрирана и ректифицирана гроздова мъст на територията на страната и на територията на държава - членка на Европейския съюз - след оформяне на внос и освобождаване за потребление.

(4) Придружителният документ по ал. 1 се съставя от изпращача или вносителя и се използва само за един превоз.

(5) Не се съставя придружителен документ по ал. 1 при превоз на лозаро-винарски продукти в случаите, посочени в чл. 25 от Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията от 26 май 2009 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на лозарския регистър, задължителните декларации и събирането на информация с цел наблюдение на пазара, придружителните документи при превоза на продукти и регистрите, които е необходимо да се водят в лозаро-винарския сектор (ОВ, L 128/15 от 27 май 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 436/2009".

(6) Образците на придружителните документи, както и условията и редът за превоз на продуктите по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 117. (1) При превоз на вино под режим отложено плащане на акциз (РОПА) на територията на страната или от и до територията на друга държава - членка на Европейския съюз, се издава електронен административен документ (е-АД) по реда на Закона за акцизите и данъчните складове и не се съставя придружителен документ по чл. 116, ал. 1.

(2) При превоз на освободено за потребление вино се съставя придружителен документ по:

1. член 116, ал. 3, т. 3 - когато превозът е на територията на страната;

2. член 76а от Закона за акцизите и данъчните складове - когато превозът е до територията на друга държава - членка на Европейския съюз.

(3) При превоз на вино, освободено за потребление на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, до територията на страната се съставя придружителен документ по чл. 76в от Закона за акцизите и данъчните складове.

Раздел II

Специална гаранция в лозаро-винарския сектор

Чл. 118. (1) При внос на продукти по чл. 54, ал. 5 при подаване на митническата декларация за допускане на стоките за свободно обращение вносителят представя специална гаранция - безусловна неотменяема банкова гаранция, издадена в полза на Агенция "Митници" в размер 30 на сто от декларираната входна цена на съответната партида.

(2) Специалната гаранция по ал. 1 не се дължи при внос на вино, което е бутилирано и етикетирано по начин, указващ, че продуктът е с произход от трета държава.

(3) При подаване на декларацията по ал. 1 вносителят посочва мястото, където ще съхранява, складира, обработва, преработва, бутилира или етикетира внесените продукти, и декларира писмено, че няма да ги преработва в продукти по приложение № 1 или да ги добавя към такива продукти на територията на Европейския съюз.

(4) В срок до 24 часа от допускане на стоките за свободно обращение Агенция "Митници" изпраща копие от декларацията по ал. 3 на ИАЛВ.

(5) В срок до 12 месеца от подаване на декларацията по ал. 1 вносителят представя в Агенция "Митници" писмено становище от ИАЛВ, че са спазени ограниченията по чл. 54, ал. 5, а когато продуктите са употребени за производството на вино, то е с етикет, указващ неговия произход.

(6) Гаранцията по ал. 1 се освобождава след представяне на становището по ал. 5.

(7) При мотивирано искане на вносителя и след положително писмено становище на ИАЛВ срокът по ал. 5 може да бъде удължен еднократно от митническите органи с 6 месеца.

(8) Когато в срока по ал. 5 или 7 вносителят не представи становище от ИАЛВ по ал. 5, банковата гаранция се задържа, а продуктите се преработват или унищожават по реда на чл. 71 - 74.

(9) Условията и редът за издаване на писменото становище на ИАЛВ по ал. 5 и 7 се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава девета

СПИРТНИ НАПИТКИ

Раздел I

Категории спиртни напитки

Чл. 119. Спиртните напитки се определят и класифицират в категории.

Чл. 120. (1) Спиртна напитка е алкохолна напитка, която е предназначена за човешка консумация, има специфични органолептични качества, минимално обемно алкохолно съдържание от 15 процента и е произведена:

1. директно или:

а) чрез дестилация на естествени ферментирани продукти, със или без добавяне на ароматични продукти, и/или

б) чрез накисване или друга подобна обработка на растителни продукти в етилов алкохол от земеделски произход и/или дестилати от земеделски произход, и/или спиртни напитки по смисъла на настоящия закон, и/или

в) чрез добавяне на ароматични продукти, захари или други разрешени подсладящи продукти и/или други земеделски продукти, и/или храни към етилов алкохол от земеделски произход, и/или към дестилати от земеделски произход, и/или към спиртни напитки по смисъла на настоящия закон;

2. или чрез смесване на спиртна напитка с едно или повече от следните:

а) други спиртни напитки, и/или

б) етилов алкохол от земеделски произход или дестилати от земеделски произход, и/или

в) други алкохолни напитки, и/или

г) напитки.

(2) Етилов алкохол от земеделски произход е течност, притежаваща следните свойства:

1. органолептични характеристики - без установим вкус, различен от този на суровината;

2. минимално алкохолно съдържание 96,0 обемни процента;

3. максимална стойност на остатъчните вещества:

а) обща киселинност - 1,5, изразена в грамове оцетна киселина на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

б) естери - 1,3, изразени в грамове етилов ацетат на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

в) алдехиди - 0,5, изразени в грамове ацеталдехид на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

г) висши алкохоли - 0,5, изразени в грамове метил-2-пропанол-1 на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

д) метилов алкохол - 30, изразен в грамове на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

е) сух екстракт - 1,5, изразен в грамове на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

ж) летливи азотни основи - 0,1, изразени в грамове азот на хектолитър алкохол при 100 обемни процента;

з) фурфурол - без следи от наличие на такъв.

(3) Дестилат от земеделски произход е алкохолна течност, получена чрез дестилация след алкохолна ферментация, която е получена изключително от суровини, посочени в чл. 128, и не притежава свойствата на етилов алкохол или спиртна напитка, но е запазила аромата и вкуса на използваните суровини.

Чл. 121. (1) Техническите определения и изисквания за категориите спиртни напитки, етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход, както и основните понятия при производството на продуктите (видовете суровини и технологични операции и практики) са установени в Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ, L 39/16 от 13 февруари 2008 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 110/2008".

(2) При производството на спиртни напитки не се разрешава влагането на етилов алкохол от неземеделски произход (синтетичен спирт).

(3) Категориите спиртни напитки са: ром, уиски (whisky или whiskey), зърнена дестилатна спиртна напитка, винена дестилатна спиртна напитка, бренди (brandy или weinbrand), дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри или гроздова джиброва дестилатна спиртна напитка, дестилатна спиртна напитка от плодови джибри, дестилатна спиртна напитка от стафиди или raisin brandy, плодова дестилатна спиртна напитка, ябълкова дестилатна спиртна напитка и крушова дестилатна спиртна напитка, медена дестилатна спиртна напитка, hefebrand или дестилатна спиртна напитка от утайки, bierbrand или eau de vie de biere, topinambur или дестилатна спиртна напитка от йерусалимски артишок, водка, дестилатна спиртна напитка (предхождана от името на плода), получена чрез наkisване и дестилация, geist (с името на използвания плод или суровина), спиртна напитка от тинтява, хвойнови спиртни напитки, джин (gin), дестилиран джин (gin), London gin, кимови спиртни напитки, akvavit или aquavit, анасонови спиртни напитки, pastis, pastis de Marseille, anis, дестилиран anis, спиртни напитки с горчив вкус или bitter, ароматизирана водка, ликьор, крем от (следвано от името на използвания плод или суровина), creme de cassis, guignolet, punch au rhum, sloe gin, sambuca, Maraschino, Marraschino или Maraskino, nocino, ликьор на яйчна основа или advocaat, или avocat, или advokat, яйчен ликьор, mistra, vakeva glogi или spritglogg, berenburg или beerenburg, меден нектар или нектар от медовина.

(4) Етиловият алкохол, използван при производството на спиртни напитки и на всичките им съставки за разтварянето на оцветителите, ароматните вещества или другите разрешени добавки при производството на спиртни напитки, трябва да бъде със земеделски произход и предназначен за хранителни цели.

Чл. 122. (1) За консумация се предлагат само безопасни спиртни напитки, които отговарят на изискванията на този закон.

(2) Наименованията на спиртните напитки по чл. 121, ал. 3 могат да се използват за тяхното означаване и търговско представяне само ако напитките напълно отговарят на съответните изисквания за съответната категория.

(3) Напитките, които не отговарят на определените изисквания, могат да бъдат предлагани на пазара и да носят означението "спиртна напитка", при условие че техният състав е предварително одобрен от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър, а технологията за производството им е одобрена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощен от него заместник-министър. Изискването за одобряване на състава от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър се прилага и за ликьори от лековити билки съгласно чл. 130, ал. 4, т. 2.

(4) За напитки с означението "спиртни напитки", предлагани за консумация в търговската мрежа, не се разрешава означаване с допълнителни думи или изрази, като "род", "вид", "тип", "метод", "имитация", "стил", "марка", "с вкус на", "с аромат на" или други сходни наименования.

(5) Наименованията на спиртните напитки могат да бъдат допълнени с географско указание, при условие че фазата на производството, при която спиртните напитки получават своите специфични или окончателни характеристики и свойства, се извършва в съответния географски район.

Чл. 123. (1) Традиционни български спиртни напитки и продукти са напитки и продукти, приготвяни в Република България по специална технология в места или региони, придали им специфични характеристики и свойства. Традиционни български спиртни напитки и продукти са винена, гроздова, джиброва и плодова ракия, ракия от плодови джибри, анасонова спиртна напитка "Мастика", мента, винен, зърнен и плодов дестилат.

(2) Винена ракия е винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена чрез дестилация до 86 обемни процента на вино, подсилено вино или чрез редестилация до 86 обемни процента на винен дестилат;
2. със съдържание на летливи вещества, равно или по-голямо на 125 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол;
3. с максимално съдържание на метилов алкохол 200 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;
4. със специфични органолептични характеристики.

(3) Когато е отлежала, винената ракия може да продължи да се предлага с наименованието "винена ракия", при условие че е отлежала в дъбови съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на 6 месеца в дъбови бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

(4) Гроздова ракия е винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 40 обемни процента, която:

1. е получена чрез единична или двойна дестилация до 65 обемни процента на вино, получено от грозде, като виното, получено от 100 килограма грозде, не може да надвишава 75 литра, и
2. по състав и органолептични характеристики отговаря на изискванията за производство на винена ракия.

(5) Когато е отлежала, гроздовата ракия може да продължи да се предлага с наименованието "гроздова ракия", при условие че е отлежала в дъбови съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на 6 месеца в дъбови бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

(6) Джиброва ракия (ракия от гроздови джибри) е дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, когато:

1. е получена от ферментирани и дестилирани гроздови джибри или директно чрез водна пара, или след добавяне на вода;
2. количеството винени утайки, добавено към гроздовите джибри, не надвишава 25 кг на 100 кг използвани гроздови джибри;
3. количеството алкохол, извлечено от винените утайки, не превишава 35 на сто от общото алкохолно съдържание в крайния продукт;
4. дестилацията е извършена в присъствието на самите джибри до 86 обемни процента;

5. е извършена редестилация до 86 обемни процента;

6. има съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 140 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол, и с максимално съдържание на метилов алкохол 1000 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол.

(7) Плодова ракия е плодова дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена изключително чрез дестилация до 86 обемни процента на ферментирал месест плод или мът на месест плод в присъствието или не на костилките от плода;

2. със съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 200 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол;

3. с максимално съдържание на метилов алкохол до 1000 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;

4. със съдържание на циановодородна киселина, не по-високо от 7 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол за плодова ракия, произведена от плодове с костилки;

5. със специфични органолептични характеристики.

(8) Плодовата ракия може да носи наименованието "ракия", допълнено с името на плода, като например: "сливова ракия" (от сорта "*Prunus domestica*"), "кайсиева ракия" (от сорта "*Armeniaca vulgaris*"), ракия от праскови, ябълки, круши, смокини, мирабели, цитрусови плодове или от друг плод, когато е произведена изключително само от посочения вид плод.

(9) Крушовата ракия може да носи наименованието "Вилямова" ("*Williams*"), когато е произведена само от круши от сорта "*Williams*".

(10) Плодова ракия по ал. 7 е и спиртната напитка, получена от два или повече вида плод, когато са ферментирали и дестилирани заедно.

(11) Ракия от плодови джибри е дестилатна спиртна напитка от плодови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена чрез ферментация и дестилация до 86 обемни процента на плодови джибри;

2. с максимално съдържание на метилов алкохол 1500 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;

3. със специфични органолептични характеристики.

(12) Анасонова спиртна напитка "Мастика" е спиртна напитка със специфични органолептични характеристики, с минимално алкохолно съдържание 47 обемни процента, която е получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с анетол, изолиран чрез ректификация на етерични масла от звездовиден анасон (*Illicium verum*), зелен анасон (*Pimpinella anisum*), резене (*Foeniculum vulgare*) или от друго растение, което съдържа същия основен ароматен компонент в количество, не по-малко от 2,5 грама на литър, захар, не по-малко от 40 грама на литър, с добавяне или без добавяне на дъвково масло и/или ароматен дестилат.

(13) Мента (ментовка) е спиртна напитка - ликьор със специфични органолептични характеристики, с минимално алкохолно съдържание 25 обемни процента, която е получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с ментово масло със съдържание, не по-малко от 0,2 грама на литър и със съдържание на захар в крайния продукт, не по-малко от 130 грама на литър.

(14) Винен дестилат е алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 4, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 обемни процента на ферментирали:

1. вино;

2. вино, подсилено вино или комбинации от тях, или

3. виноматериали.

(15) Зърнен дестилат е алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 4, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 95 обемни процента на озахарена чрез ензими мъст от зърнени култури или продукти от тях, ферментирани под въздействието на дрожди.

(16) Плодов дестилат е алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 4, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 обемни процента на ферментирани един или повече видове месест плод или мъст от него.

(17) Основните физико-химични показатели на традиционните български спиртни напитки и продукти по ал. 2, 4, 6, 7, 11, 14, 15 и 16 са определени съгласно приложение № 4.

Раздел II

Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Технологични практики и правила относно предлагането им на пазара

Чл. 124. Производителите и търговците на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки са длъжни да:

1. осигуряват безопасността на продуктите;

2. прилагат добри практики на всички етапи от производството на продуктите, тяхната дистрибуция и предлагане на пазара.

Чл. 125. Лицата по чл. 124 могат да внедрят и поддържат система за анализ на опасността и критични контролни точки (НАССР) или процедури в съответствие с принципите ѝ, когато цялостното внедряване на системата е неприложимо.

Чл. 126. На пазара се предлагат само безопасни спиртни напитки и продукти, които отговарят на изискванията на този закон и на техническите спецификации на производителите.

Чл. 127. При производството, съхранението, превоза и предлагането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се разрешава използването на съдове и съоръжения, изработени или вътрешно покрити само с материали, разрешени за контакт с хранителни продукти.

Чл. 128. Суровините, от които може да се произвежда етилов алкохол от земеделски произход и дестилат от земеделски произход, са:

1. зърнени продукти;
2. продукти на мелничарската промишленост;
3. малц, нишестени продукти, глутен, инулин;
4. цвеклова захар, тръстикова захар, захар на кристали;
5. други захари, захарни сиропи, изкуствен мед (смесен или не с естествен), карамел;
6. меласи, обезцветени или не;
7. ароматизирани или оцветени захари, сиропи, меласи, но невключващи плодови сокове, съдържащи добавена захар в каквото и да е количество;
8. зеленчуци за ядене и някои корени и грудки;
9. плодове за ядене и кори от цитрусови плодове.

Чл. 129. При производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, освен посочените в т. 3 - 10 от Приложение I на Регламент (ЕО) № 110/2008, са разрешени и технологични практики съгласно приложение № 12.

Чл. 130. (1) При производството на спиртни напитки могат да се използват добавки и оцветители към храните при условията на наредба на министъра на здравеопазването за изискванията към използване на добавки в храните.

(2) При производството на спиртни напитки се използват само естествени ароматични вещества и ароматични препарати, освен когато изрично е предвидено друго в Регламент (ЕО) № 110/2008 или в този закон.

(3) Ароматизанти могат да се използват при условията на наредба на министъра на здравеопазването за изискванията към използване на ароматизанти в храните.

(4) Не могат да се използват ароматични вещества при производството на следните ликьори:

1. плодови ликьори: касис, череша, вишна, малина, черница, боровинка, цитрусови плодове, дива къпина, арктическа къпина, червена боровинка, блатна боровинка, морски зърнастец, ананас;
2. ликьори от растения: роза, мента, тинтява, анасоново семе, алпийски пелин, лековити билки.

Чл. 131. (1) Забранява се продажбата на наливни (небутилирани) спиртни напитки.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за продажби между регистрирани производители на спиртни напитки.

(3) Забранява се опаковането (бутилирането) и продажбата на спиртни напитки в пластмасови опаковки.

(4) Разпоредбата на ал. 3 не се прилага за продажба на спиртни напитки в опаковки (бутилки) с вместимост до 0,5 литра включително.

(5) Забранява се предлагането на пазара на винени ракии, гроздови ракии, джиброви ракии и бренди, произведени в Република България, които не притежават сертификат за автентичност.

(6) Всяка партида от етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход и спиртни напитки се придружава от протокол от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория.

Раздел III

Регистриране на производителите на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Технически спецификации

Чл. 132. (1) Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки с цел продажба се извършва от търговци, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или по националното им законодателство, които са вписани в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(2) В Министерството на икономиката, енергетиката и туризма се води регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) Регистърът по ал. 2 се води по образец съгласно приложение № 5. Регистърът е публичен, поддържа се в електронен вид и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(4) При вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се издава удостоверение от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощен от него заместник-министър.

(5) Удостоверението по ал. 4 съдържа: номер и датата на регистрация; наименование (фирма); седалище и адрес на управление на заявителя; единен идентификационен код (ЕИК) по Закона за търговския регистър; местонахождение на инсталираните производствени мощности; описание на производствените мощности; списък на произвежданите напитки и продукти; трите имена и единен граждански номер (ЕГН) на лицето/лицата, представляващо производителя; трите имена и ЕГН (личен номер или личен номер за чужденец) на лицата, които водят производствения процес и правят вписвания в дневниците по чл. 146.

(6) В един производствен обект производство може да извършва само едно регистрирано лице.

Чл. 133. (1) Ракии за семейна консумация се изваряват от грозде и плодове - собствено производство на физически лица, в специализирани малки обекти за дестилиране по смисъла на чл. 4, т. 8 от Закона за акцизите и данъчните складове, предназначени за производство на ракия (пунктове за изваряване на ракия) и регистрирани по реда на чл. 57 от Закона за акцизите и данъчните складове.

(2) Собственици или наематели на специализирани малки обекти за дестилиране (пунктове) могат да бъдат само лица, които са правно и икономически независими от който и да е друг обект за дестилиране и не осъществяват дейността си по предоставен лиценз.

Чл. 134. Производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, предназначени за продажба, се регистрират в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, като подават следните документи:

1. заявление за регистрация с посочване на ЕИК по Закона за търговския регистър или данни за търговска регистрация по националното законодателството с приложен документ, който я удостоверява и отразява лицето, което представлява търговеца;
2. техническа справка за откритите и закритите производствени обекти или складове с посочена квадратура и местонахождението им, пълно описание на технологичното оборудване, включително съдовете и техния обем;
3. оригинал или нотариално заверено копие на документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, издаден по реда на Закона за устройство на територията;
4. техническа спецификация за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати или спиртни напитки - два екземпляра;
5. декларация от производителя за извършване на производство съгласно изискванията на този закон по образец съгласно приложение № 6;
6. списък с трите имена и ЕГН (личен номер или личен номер за чужденец) на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по чл. 146;
7. документ за платена такса за вписване в регистъра в размер, определен с тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси.

Чл. 135. (1) В срок до три работни дни от получаване на заявлението по чл. 134 оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма длъжностни лица извършват проверка на приложените към него документи.

(2) В срок до три работни дни от приключване на проверката длъжностните лица по ал. 1 писмено уведомяват заявителя за отстраняване на установени непълноти и/или неточности по представените документи. В срок до 14 работни дни от получаване на уведомлението заявителят отстранява непълнотите и/или неточностите.

Чл. 136. (1) В срок до 10 работни дни от приключване на проверката по чл. 135, ал. 1 или от датата на отстраняване на непълноти и/или неточности по чл. 135, ал. 2 длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма извършват проверка на място на производствените обекти.

(2) В срок до 10 работни дни от приключване на проверката по ал. 1 длъжностните лица по ал. 1 изготвят доклад за резултатите от проверката и предлагат на министъра на икономиката, енергетиката и туризма или на оправомощен от него заместник-министър да издаде удостоверение за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, съответно мотивирана заповед за отказ.

(3) Удостоверението за вписване се връчва на производителя или на негов представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

(4) В случай на изгубване, кражба или унищожаване на удостоверението за вписване в регистъра производителят подава заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за издаване на дубликат.

Чл. 137. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него

заместник-министър отказва с мотивирана заповед вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки:

1. при непълноти и/или неточности в представените документи, които не са отстранени в срока по чл. 135, ал. 2;
2. когато заявлението е подадено преди изтичането на 12 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от регистъра по чл. 140, ал. 1, т. 4, буква "б" или т. 5 или преди осигуряването на необходимите условия в случаите по чл. 140, ал. 1, т. 4, буква "а", освен ако заповедта за заличаване е била отменена от съда като незаконосъобразна;
3. когато при извършената проверка е установено, че заявителят не разполага с необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки и/или продукти.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 138. Възникналите права по вписаната регистрация не могат да се прехвърлят и преотстъпват освен при преобразуване на търговско дружество по реда на Търговския закон.

Чл. 139. (1) При промяна на обстоятелствата по чл. 134 в 14-дневен срок от настъпването им производителят подава заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма и прилага документите, удостоверяващи промяната, и документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно тарифата за таксите, които се събират от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за вписване на промяната.

(2) При промяна на обстоятелствата в удостоверението за регистрация се вписват актуализираните данни за производителя, като към датата на издаване на удостоверението се вписват и датите на измененията и/или допълненията към удостоверението.

(3) Вписването или отказът да се впишат променените обстоятелства се извършва при условията и по реда на чл. 134 - 137, като проверка на място в производствените обекти се извършва само при промяна в техническата справка за откритите и закритите производствени обекти или складове по чл. 134, т. 2.

Чл. 140. (1) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министър издава заповед за заличаване от регистъра по чл. 132, ал. 2:

1. по молба на производителя;
2. при заличаване на търговеца от търговския регистър;
3. при смърт на физическото лице - търговец;
4. при установяване с влязъл в сила акт на контролен орган, че:
 - а) производителят не може да осигури необходимите технологични и санитарно-хигиенни условия за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;
 - б) е налице спиране на производството от производителя за период 12 месеца;
5. при предлагане на пазара на спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на този закон и на техническите спецификации на производителите или на спиртни напитки с географско указание в

нарушение на изискванията на чл. 155, за което на нарушителя са наложени две или повече административни наказания с влезли в сила наказателни постановления.

(2) В срок до 14 дни от настъпване на обстоятелствата по ал. 1 длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма изготвят доклад и предлагат на министъра или на оправомощен от него заместник-министър да издаде заповед за заличаване от регистъра на производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) В срок до 14 дни от получаване на предложението по ал. 2 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министър издава заповед за заличаване от регистъра.

(4) В заповедта по ал. 3 се включва разпореждане за предварителното ѝ изпълнение, когато това се налага с цел осигуряване на живота и здравето на гражданите и с оглед на това, че от закъснението на изпълнението на заповедта може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Заповедта по ал. 3 се съобщава и може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 141. Производител, който е заличен от регистъра при условията на чл. 140, ал. 1, т. 4, буква "б" или т. 5, може да подаде заявление за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки не по-рано от 6 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от регистъра, а в случаите по чл. 140, ал. 1, т. 4, буква "а" - след осигуряване на необходимите условия.

Чл. 142. (1) Спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се установява със заверяване на техническа спецификация за производство за съответния продукт.

(2) Заверяването на техническата спецификация се извършва чрез проверка и съгласуване на съдържанието ѝ с полагане на подпис, дата и номер от длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) За получаване на заверката по ал. 1 производителите представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма изготвена съобразно утвърден от министъра образец техническа спецификация за производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилат или спиртна напитка в два екземпляра.

(4) При непълноти и/или неточности по представената техническа спецификация длъжностните лица по ал. 2 в срок до 14 дни уведомяват заявителя с указания за отстраняването им в срок, не по-дълъг от един месец от получаване на уведомлението.

(5) При неотстраняване на непълнотите и/или неточностите в срока по ал. 4 техническата спецификация се оставя без разглеждане.

(6) Длъжностните лица заверяват два оригинални екземпляра от техническата спецификация по ал. 1 в срок до 14 дни от постъпването и/или от отстраняването на непълнотите и/или неточностите по ал. 4.

(7) Изменения и допълнения на техническите спецификации се правят по реда на ал. 1 - 6.

Раздел IV

Декларации

Чл. 143. Ежегодно, в срок до 31 януари, регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма декларация по образец съгласно приложение № 7 за произведените, наличните и реализираните през предходната година количества и асортименти етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

Чл. 144. В срока по чл. 143 декларация по приложение № 7 подават и получателите на внесените в страната етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

Чл. 145. (1) Производителите на етилов алкохол от земеделски произход представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма справки за:

1. произведените, съхраняваните и реализираните количества алкохол - в срок до 15-о число след изтичането на всяко тримесечие;

2. прогнозираните количества алкохол - два пъти годишно за текущата година.

(2) Данните в справките по ал. 1 се попълват в хектолитри чист алкохол (100 обемни процента).

Раздел V Дневници

Чл. 146. (В сила от 1.01.2013 г. - ДВ, бр. 45 от 2012 г.) (1) Регистрираните производители на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки водят дневници по образци съгласно приложение № 8, в които вписват данни, позволяващи да се определят и контролират автентичността, произходът, категорията на стоките и извършените производствени манипулации.

(2) Дневниците се водят в електронен вид чрез унифициран софтуер или на хартиен носител.

(3) Дневниците на регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки преди извършване на вписване в тях се заверяват в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. За дневниците, водени в електронен вид, министерството одобрява електронния им формат.

(4) Дневниците се водят поотделно за всеки производствен обект и подобект.

(5) Вписвания в дневниците могат да правят само лица, вписани в удостоверение за регистрация по чл. 132, ал. 4.

- (6) Вписванията в дневниците се извършват без оставяне на празни полета и страници, в хронологична последователност на всеки ред и при точно отразяване на технологичния процес, като операциите се изписват с думи съгласно текста в отделните колони. Вписванията в дневниците на хартиен носител се извършват по незаличим начин.
- (7) Приетите суровини и материали за преработка, завършените технологични практики и производствени манипулации, вложените суровини и материали, бутилираната и реализираната крайна за производителя продукция се вписват в дневниците в деня на извършването им.
- (8) Когато продуктът е претърпял промени, които не се дължат на производствена манипулация и в случай на ферментация на гроздова мъст, плодова мъст, плодови каши и зърнени хидролизати, в дневник № 1 се вписват количеството и естеството на продукта, получен след тази трансформация.
- (9) При производството на спиртни напитки с географско указание в дневник № 1 се вписва районът на получаване на изходната суровина за тяхното производство.
- (10) Дневниците се приключват ежегодно на 31 декември след пълна инвентаризация на продукцията и се представят ежегодно до 15 март на следващата година в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за проверка.
- (11) Дневниците се съхраняват на територията на производствения обект и се намират непрекъснато на разположение на контролните органи.
- (12) Дневниците се съхраняват от регистрираните лица за срок 5 години.
- (13) Начинът на водене на дневниците по ал. 1 се определя с инструкция на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 147. В дневник № 1 се вписват постъпилите грозде, плодове, зърнени култури, други суровини и материали за ферментация и технологични цели и получените след ферментацията продукти.

Чл. 148. В дневник № 2 се вписват извършените производствени манипулации.

Чл. 149. В дневник № 3 се вписват продуктите за дестилация и/или ректификация, както и получените дестилати и/или етилов алкохол от земеделски произход.

Чл. 150. В дневник № 4 се вписва заприходената за реализация продукция с точното търговско наименование на продуктите.

Чл. 151. (1) В дневник № 4 се вписва само заприходената за реализация продукция.

(2) Готовите напитки се вписват с точното си търговско наименование, под което се пускат на пазара.

Раздел VI

Преработка на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона

Чл. 152. Допустимите размери на загуби при съхранение и транспорт на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят с наредба на министъра на финансите и министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 153. Допустимите размери на загуби при манипулации на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят съгласно приложение № 9.

Чл. 154. Преработката на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона, се извършва с цел последващата им реализация като годен краен продукт или тяхното оползотворяване по друг подходящ начин.

Раздел VII

Производство на спиртни напитки с географско указание

Чл. 155. (1) Производството на спиртни напитки с географско указание се извършва:

1. при спазване на правилата за производство съгласно Регламент (ЕО) № 110/2008 и този закон;
2. в географски район, където те получават своите специфични или окончателни характеристики и свойства;
3. след утвърждаване със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма съгласно приложение № 10.

(2) За утвърждаване на спиртни напитки с географско указание производител или производители на спиртни напитки подават заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) Заявлението по ал. 2 съдържа данни за заявителя или заявителите (наименование на търговеца, седалище и адрес на управление, ЕИК) и към него се прилагат:

1. топографска карта на географския район в мащаб 1:25 000, на която се нанасят границите на общините, на чиято територия се добиват суровини за производството на спиртната напитка с географско указание; на картата се означават наименованията на местностите и местонахождението и границите на насажденията;
2. почвена скица на географския район в мащаб 1:25 000 с означаване на видовете почви;
3. справка за площите, засадени с плододаващи лозя или овощни култури;
4. справка за сортовия състав на плодовете и сортовата структура на засадените терени по т. 3;

5. справка за характеристиките на гроздето или плодовете - захарно съдържание, киселинност, механичен състав и други;
6. описание на автентична или традиционна технология за производството на спиртната напитка с географско указание - бране, сортиране и подбор на суровината, начин на транспортиране, преработка, метод на ферментация, вид и обем на съдовете за ферментация, метод на дестилация, начин на съхраняване, методи за обработка и други;
7. справка и документи за връзката между произвежданата спиртна напитка, нейното качество, известност или други специфични характеристики и географския ѝ произход;
8. анализно свидетелство за основните физико-химични показатели съгласно нормативните изисквания за съответния продукт, издадено от акредитирана лаборатория;
9. протокол на регионалната дегустационна комисия за извършен органолептичен анализ и оценка;
10. копие от сертификат за автентичност по чл. 10, ал. 1, т. 2;
11. декларация за верността на обстоятелствата по т. 3 - 7;
12. документ за платена държавна такса съгласно тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за разглеждане на документите.

Чл. 156. (1) Заявлението и документите по чл. 155 се разглеждат от постоянно действаща комисия, определена със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, в срок до 30 дни от постъпване на документите. В заседанията на комисията могат да участват и представители на различни организации със съвещателен глас.

(2) Заседанията на комисията по ал. 1 се смятат за редовни, когато присъстват най-малко две трети от състава ѝ.

(3) Решенията на комисията се вземат с мнозинство от две трети от присъстващите на заседанието членове с право на глас.

(4) Комисията приема правила за своята работа, които се утвърждават със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 157. В срок до 7 дни от разглеждане на заявлението и представените документи по реда на чл. 156, ал. 1 комисията писмено уведомява заявителя за установени непълноти и/или неточности, като определя срок за отстраняването им. При неотстраняване на непълнотите и/или неточностите в определения срок заявлението и представените документи се оставят без разглеждане.

Чл. 158. (1) След разглеждането на заявлението и представените документи по реда на чл. 156, ал. 1 или след отстраняване на непълнотите и/или неточностите по чл. 157 министърът на икономиката, енергетиката и туризма публикува в два централни ежедневника информация за постъпилото по чл. 155 заявление, като определя срок за представяне на възражения и предложения.

(2) Постъпилите в определения срок възражения и предложения по ал. 1 се разглеждат от комисията по чл.

156, ал. 1 по ред, определен с правилата за работата й.

Чл. 159. По решение на комисията може да се извърши и проверка на място за установяване на обстоятелствата по чл. 155.

Чл. 160. В срок до два месеца от изтичането на определения срок по чл. 158, ал. 1 комисията разглежда представените документи, възражения и предложения и изготвя предложение до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за:

1. утвърждаване на спиртна напитка с географско указание, или

2. постановяване на отказ - при основателни възражения по чл. 158 или недоказване на изискването по чл. 155, ал. 1, т. 2.

Чл. 161. (1) В срок до 14 дни от получаване на предложението по чл. 160 министърът на икономиката, енергетиката и туризма утвърждава спиртната напитка с географско указание или отказва утвърждаването с мотивирана заповед.

(2) Утвърждаването се извършва със заповед по образец съгласно приложение № 10, която се обнародва в "Държавен вестник" и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Изменения и допълнения в заповедта по ал. 2 се извършват по реда на чл. 155 - 160.

(4) Заповедта за отказ по ал. 1 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 162. Производителят или производителите на спиртна напитка с географско указание подават заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и в удостоверение за регистрация на спиртна напитка с географско указание. Към заявлението се прилага документ за платена държавна такса, определена с тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за вписване на географско указание в удостоверението.

Чл. 163. Заявлението и документите за всяка утвърдена спиртна напитка с географско указание се съхраняват в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Раздел VIII

Описание, представяне, етикетиране и предлагане на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

- Чл. 164.** (1) Правилата за описанието, представянето, етикетирането и предлагането на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки целят да защитят интересите на производителите и потребителите, доброто функциониране на пазара и стимулирането на производството на качествени продукти.
- (2) Правилата за описанието, представянето, етикетирането и предлагането на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се прилагат и при извършване на вписвания в дневниците по чл. 146, както и когато се поставят знаци и надписи на съдовете, в които се съхраняват напитките и продуктите по чл. 120, на запушалките, етикетите и опаковките.
- (3) При описанието, представянето и етикетирането на напитките и продуктите по чл. 120 се използват един или повече от официалните езици на Европейския съюз по начин, позволяващ на крайния потребител да разбере всеки елемент от информацията, освен ако тя не се предоставя на потребителя с други средства.
- (4) Не се изписват на български език върху етикета, както и при представянето на напитките и продуктите по чл. 120 термини, определени в Регламент (ЕО) № 110/2008.
- (5) В случай че напитките и продуктите по чл. 120 произхождат от трети държави, за описанието, представянето, етикетирането и предлагането им на пазара може да се използва официалния език на третата държава, в която са произведени, ако данните са предоставени и на някой от официалните езици на Европейския съюз по начин, позволяващ на крайния потребител да разбере всеки елемент от информацията.
- (6) Когато напитките и продуктите по чл. 120 са произведени в държава - членка на Европейския съюз, и са предназначени за износ, данните, използвани за описанието, представянето, етикетирането и предлагането им на пазара могат да бъдат посочени и на език, различен от официалните езици на Европейския съюз.

- Чл. 165.** (1) Данните (индикациите), които се използват за описание, представяне, етикетиране и предлагане на напитките и продуктите по чл. 120, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:
1. характера, естеството и свойствата на напитката или продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството, сорта грозде или име на плода или суровината, реколтата, действителния обем на съда;
 2. търговците, които са участвали при производството или в търговското разпространяване на напитките и продуктите.
- (2) Данните, използвани за означаване и търговско представяне, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите и в случаите, когато:
1. са преведени и е посочен действителният произход на напитките и продуктите, или
 2. са придружени от думи като "род", "тип", "метод", "имитация", "марка", "стил" или други сходни наименования.
- (3) За напитки с означението "спиртни напитки", предлагани в търговската мрежа за консумация, не се разрешава означаване с допълнителни думи или изрази, като "род", "вид", "тип", "метод", "имитация", "стил", "марка", "с вкус на", "с аромат на" или други сходни наименования.

- Чл. 166.** (1) Не е разрешено предлагането на пазара на напитки и продукти по чл. 120, които не са означени в съответствие с изискванията на закона и на определения в Регламент (ЕО) № 110/2008 изисквания.

(2) Напитките и продуктите по чл. 120, които са предназначени за износ, могат да бъдат означени по начин, различен от установения в закона, при условие че законодателството на държавата на вносителя го допуска.

Чл. 167. Данните, които се използват при етикетирането и представянето, са задължителни и незадължителни (факултативни).

Чл. 168. Задължителните и незадължителните данни се групират в един или повече етикети, прикрепени, залепени върху съда или изписани директно върху него, и се представят с ясни, четливи и незаличими букви.

Чл. 169. Не са данни за описание и търговско представяне знаците или маркировките, които:

1. са предвидени в нормативните актове, свързани с данъчното облагане;
2. указват производителя на съда и обема на съда;
3. се използват за контрол на напълването или бутилирането;
4. се използват за идентификация на продукта чрез цифров код и/или чрез машинно читаем символ.

Чл. 170. (1) При етикетиране на спиртна напитка, произведена в Република България и предназначена за българския пазар, се вписват следните задължителни данни на български език:

1. търговско наименование на напитката;
2. номинален обем;
3. знак "е" - количеството на напитката отговаря точно на посоченото в етикета;
4. действително алкохолно съдържание на напитката;
5. номер и/или дата на производствената партида, като пред тях се поставя знак "L";
6. номер на техническата спецификация на напитката;
7. наименование (фирма) и седалище на производителя;
8. наименование (фирма) и седалище на бутилиращото предприятие, когато напитката е бутилирана или налята в съдове с вместимост 60 л и по-малко;
9. номер на удостоверението за регистрация на производителя;
10. суровина, използвана при производството на етилов алкохол от земеделски произход, и съдържание на етиловия алкохол в проценти, когато е вложен при производството на спиртната напитка; при използването на два или повече етилови алкохола със земеделски произход се изписва тяхното съдържание в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

(2) При етикетиране на спиртна напитка, която не е произведена в Република България, но е предназначена за българския пазар, задължителните данни се вписват на български език върху етикет, отговарящ на изискванията, посочени в чл. 9 от Закона за защита на потребителите.

Чл. 171. (1) Търговското наименование на спиртната напитка се определя съобразно категориите по чл. 121, ал. 3 и чл. 123.

(2) Търговските наименования на спиртните напитки се използват при тяхното означаване, при условие че напитките отговарят на изискванията на този закон.

Чл. 172. (1) При етикетирането на спиртна напитка може да се вписват следните незадължителни данни:

1. име на географския район, където напитката е произведена;
2. име на плода или на плодовете или наименование на суровината, от които е произведена напитката;
3. търговско наименование;
4. препоръки за ползване на напитката;
5. медали и отличия;
6. начин на съзряване и стареене на напитката;
7. начин на производство;
8. кратност на дестилацията;
9. информация за историята на напитката и на производственото предприятие;
10. данни за лицата, участвали в търговския оборот на напитката.

(2) Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание, при условие че фазата на производство от добиването на суровината до получаването на специфичните или окончателните характеристики и свойства на спиртната напитка се извършва в посочения географски район и при условията на чл. 155 - 163. Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание за съответните напитки по приложение № 11 и/или със символа на Европейския съюз за спиртна напитка с географско указание.

(3) Името на плода или суровината, от които е получена спиртната напитка, може да се впише при етикетирането ѝ, при условие че е произведена от посочения плод или суровина.

(4) При дестилацията на два или повече видове плодове техните имена се изписват в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

Чл. 173. При етикетирането на ракия или бренди може да се вписват допълнителни специфични традиционни наименования:

1. "отлежала" - за ракия, съзрявала в дъбови бъчви не по-малко от 6 месеца;
2. "стара" или "старо" - за ракия или бренди, съзрявали в дъбови бъчви не по-малко от три години;
3. "специална" или "специално" - за ракия или бренди, произведени по традиционна технология или от специални сортове грозде или плодове;
4. "резерва" - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дъбови бъчви, като средната възраст

на купажа е не по-малка от 5 години;

5. "специална резерва" - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дъбови бъчви, като средната възраст на купажа е не по-малка от 10 години.

Чл. 174. При предлагане на пазара на гроздова, винена и джиброва ракия, и бренди, произведени в Република България, продуктът се придружава със сертификат по чл. 10.

Чл. 175. За издаване на сертификата по чл. 174 регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки подават заявление до съответната регионална лозаро-винарска камара.

Чл. 176. Сертификатът за автентичност се издава от регионалната лозаро-винарска камара, в чийто териториален обхват е извършено производството.

Чл. 177. При предлагане на пазара всяка партида от спиртни напитки се придружава от копие на протокол от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория.

Раздел IX

Условия за внос и предлагане на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки от трети държави

Чл. 178. (1) Внасяните от трети държави с цел предлагане на пазара етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки трябва да са в съответствие с изискванията за производство и търговско предлагане в държавата на произход, което се установява с атестация в оригинал, издадена от официален орган в държавата на произход. Продуктите, предназначени за пряка консумация, трябва да са придружени и от протокол от изпитване, издаден от оторизиран орган в държавата на произход.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министър със заповед определя официалните органи по ал. 1. Списък на определените със заповедта органи се публикува на интернет страницата на министерството, като съобщение за това се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Списъкът по ал. 2 може да бъде допълван след официално уведомление от посолството (търговското представителство) на съответната държава.

Раздел X

Складиране и движение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 179. Складирането и движението на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се извършват съобразно изискванията и по реда на Закона за акцизите и данъчните складове.

Глава десета **ЛАБОРАТОРИИ И МЕТОДИ ЗА ИЗПИТВАНЕ**

Раздел I **Изпитвателни лаборатории**

Чл. 180. (1) Физико-химичен и микробиологичен анализ на продуктите по чл. 1 се извършва от лаборатории, акредитирани съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025.

(2) Лабораториите, които извършват физико-химичен и микробиологичен анализ за целите на контрола, се определят от:

1. министъра на земеделието и храните - за изпитване на продуктите по приложение № 1;
2. министъра на икономиката, енергетиката и туризма - за изпитване на напитките по чл. 121, ал. 3.

(3) Официалните анализи в лозаро-винарския сектор се извършват от лабораториите на ИАЛВ.

(4) За извършване на физико-химичен и микробиологичен анализ на продукти в лабораториите по ал. 2 и 3 се събират такси, определени със:

1. тарифата по чл. 2, ал. 5 - за лабораториите, определени по реда на ал. 2, т. 1 и ал. 3;
2. тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси - за лабораториите, определени по реда на ал. 2, т. 2.

(5) Министърът на земеделието и храните и министърът на икономиката, енергетиката и туризма определят национални референтни лаборатории с правомощия, определени с правилника за прилагане на закона.

Раздел II **Методи за изпитване**

Чл. 181. (1) Методите за изпитване за определяне състава на продуктите по чл. 1 и правилата, по които се установява дали тези продукти са преминали през обработки, които не съответстват на разрешените енологични практики, са съотносими на препоръчаните от Международната организация по лозарство и винарство (OIV) и публикувани в "Официален вестник" на Европейския съюз методи за изпитване и енологични практики.

(2) Когато липсват методи и правила, препоръчани от OIV, за изпитване се прилагат методи, приети от Европейската комисия. До приемането на такива правила се използват методите и правилата, определени в действащото законодателство.

(3) Условията и редът за вземане на проби от продуктите по чл. 1 се определят в правилника за прилагане на закона.

(4) Органолептична оценка на вина, гроздови ракии и бренди се извършва от дегустационни комисии по чл. 7 и Централната дегустационна комисия към министъра на земеделието и храните.

(5) Устройството и дейността на дегустационните комисии по ал. 4 се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава единадесета

КОНТРОЛ

Раздел I

Контрол върху производството и търговията на лозаро-винарски продукти

Чл. 182. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното осъществява контрол по спазване изискванията на закона по отношение на производствения потенциал, гроздето, предназначено за производство на вино, производството, преработката и търговията на лозаро-винарски продукти, както и на продуктите по чл. 83, ал. 3.

(2) Изпълнителната агенция по лозата и виното осъществява контрол в лозаро-винарския сектор съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти ("Общ регламент за ООП") (ОВ, L 299/1 от 16 ноември 2007 г.), Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета от 29 април 2008 г. относно общата организация на пазара на вино, за изменение на Регламенти (ЕО) № 1493/1999, (ЕО) № 1782/2003, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 3/2008 и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 2392/86 и (ЕО) № 1493/1999 (ОВ, L 148/1 от 6 юни 2008 г.) и Регламент (ЕО) № 1601/1991 на Съвета от 10 юни 1991 г. относно установяване на общи правила за определянето, описанието и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена основа и ароматизирани коктейли от лозаро-винарски продукти, както и на следните прилагащи регламенти:

1. Регламент (ЕО) № 555/2008 на Комисията от 27 юни 2008 г. относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета относно общата организация на пазара на вино по отношение на програмите за подпомагане, търговията с трети страни, производствения потенциал и проверките в лозаро-винарския сектор (ОВ, L 170/1 от 30 юни 2008 г.);

2. Регламент (ЕО) № 436/2009;

3. Регламент (ЕО) № 606/2009;

4. Регламент (ЕО) № 607/2009 на Комисията от 14 юли 2009 г. за определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на защитените наименования за произход и защитените географски указания, традиционните наименования, етикетирането и представянето на определени лозаро-винарски продукти (ОВ, L 193/60 от 24 юли 2009 г.).

(3) Контролът върху производството и търговията на лозаро-винарски продукти се осъществява от длъжностни лица, оправомощени от изпълнителния директор на ИАЛВ. При упражняване на контролните си правомощия длъжностните лица имат право на свободен достъп до:

1. лозовите насаждения;
2. обектите за производство, съхранение и търговия на лозаро-винарски продукти, включително до търговските обекти по смисъла на § 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност;
3. транспортните средства, превозващи лозаро-винарски продукти;
4. дневниците по чл. 47, счетоводните и други документи, необходими за целите на контрола, като могат да изискват заверени копия от тях.

(4) При осъществяване на контрола по ал. 3 длъжностните лица от ИАЛВ могат да изискват съдействие от други органи на изпълнителната власт.

(5) При извършване на проверки по ал. 3 длъжностните лица от ИАЛВ се легитимират със служебна карта.

(6) Министърът на земеделието и храните със заповед утвърждава образец на служебната карта по ал. 5.

Чл. 183. При осъществяване на контролните си правомощия длъжностните лица по чл. 182, ал. 3:

1. извършват документални проверки и проверки на място;
2. вземат проби от лозаро-винарски продукти за физико-химичен и микробиологичен анализ и органолептична оценка;
3. дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им;
4. при неизпълнение на задължителните предписания в срока по т. 3 предлагат на изпълнителния директор на ИАЛВ да издаде заповед за спиране експлоатацията на обект за производство или на части от него, или за спиране на определена дейност в обекта;
5. пазят производствената и търговската тайна и не разгласяват данни от извършените проверки;
6. уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

Чл. 184. (1) Нарушенията на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му по отношение на производствения потенциал, гроздето, предназначено за производство на вино, производството, преработката и търговията на лозаро-винарски продукти, както и на продуктите по чл. 83, ал. 3 се установяват с актове, издадени от длъжностните лица по чл. 182, ал. 3.

(2) Наказателните постановления за нарушенията по ал. 1 се издават от изпълнителния директор на ИАЛВ или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

- Чл. 185.** (1) При осъществяване на контролните си функции ИАЛВ си взаимодейства с други органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.
- (2) При необходимост от провеждане на съвместни проверки изпълнителният директор на ИАЛВ писмено уведомява органите по ал. 1 за вида на изискваното съдействие.
- (3) В уведомлението по ал. 2 се посочват обектът на проверката, нейният вид и продължителност.
- (4) Изпълнителният директор на ИАЛВ може да изисква от съответния орган по ал. 1 предварителна информация във връзка с проверката, която се предоставя в срок до 7 работни дни.
- (5) В случай на извършване на проверка от друг контролен орган ИАЛВ предоставя информация по компетентност в срок до 7 работни дни от постъпване на искането.
- (6) В случай на установяване на нарушение по закона при извършване на проверка по ал. 5 съответният контролен орган уведомява ИАЛВ в срок до 10 работни дни за предприемане на действия по компетентност.

- Чл. 186.** (1) За целите на контрола ИАЛВ осигурява вземане на 30 проби от грозде за изотопен анализ, както и тяхната обработка и преработка във вино съгласно инструкция, утвърдена от изпълнителния директор на ИАЛВ.
- (2) Пробите по ал. 1 се анализират от лаборатории с подходящо аналитично оборудване, отговарящи на общите критерии за работа на лабораториите, посочени в ISO/IEC 17025, и участващи в система от тестове за професионална квалификация, свързани с методи за изотопен анализ.
- (3) Министърът на земеделието и храните осигурява създаването на лабораториите по ал. 2 и изпраща доказателство за съответствие в писмена форма до Съвместния изследователски център (СИЦ) на Европейската комисия с цел качествен контрол и потвърждаване на предоставената информация.
- (4) Изпълнителната агенция по лозата и виното извършва изотопен анализ на компонентите етанол и вода на пробите по ал. 1 съгласно референтните методи за анализ по чл. 181 в лаборатории на Европейския съюз срещу заплащане на услугата.

Раздел II

Контрол върху производството и търговията на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 187. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма осъществява контрол по спазване изискванията на закона по отношение на производството и търговията на етиловия алкохол от земеделски произход, дестилатите и спиртните напитки.

Чл. 188. (1) Контролът върху производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се осъществява от длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) При осъществяване на контрола длъжностните лица:

1. извършват проверки на място на производствените обекти за установяване:

а) наличието на необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки и/или продукти;

б) изправността на наличното технологично оборудване за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и за съответствието му с вписаното в регистъра по чл. 132, ал. 2;

2. извършват проверки относно спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки;

3. извършват документални проверки и проверки на място за редовността и верността на вписванията в дневниците по чл. 146 и за съответствието им с придружителните документи и стоквата наличност;

4. вземат проби от етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки за физико-химичен анализ и за органолептична оценка;

5. дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им;

6. дават заключения по възраженията във връзка с констатираните нарушения;

7. пазят производствената и търговската тайна и не разгласяват данни от проверките;

8. уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

(3) При упражняване на контролните си правомощия длъжностните лица по ал. 2 имат право на свободен достъп до:

1. обектите за производство и съхранение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;

2. дневниците по чл. 146, счетоводните и други документи, необходими за целите на контрола, като могат да изискват заверени копия от тях.

(4) Длъжностните лица по ал. 1 могат да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания.

Чл. 189. (1) При осъществяване на контролните си функции Министерството на икономиката, енергетиката и туризма си взаимодейства с Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Агенция "Митници", Министерството на здравеопазването, Комисията за защита на потребителите и с други органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(2) Взаимодействието между Агенция "Митници" и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма при прилагането на разпоредбите на този закон и на Закона за акцизите и данъчните складове се урежда със споразумение за взаимодействие, подписано от ръководителите на двете ведомства.

Чл. 190. (1) Преди започване на проверка Министерството на икономиката, енергетиката и туризма писмено уведомява органите по чл. 189 за вида на изискваното съдействие.

(2) Министерството на икономиката, енергетиката и туризма може да изиска от съответния орган по чл. 189, ал. 1 информация във връзка с проверката, както и определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) Съответният орган по чл. 189, ал. 1 предоставя на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(4) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи оказват във възможно най-кратък срок исканото от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма съдействие.

Чл. 191. (1) В случаите, когато друг контролен орган в рамките на своите правомощия планира извършването на проверка на производители и/или търговци на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, при необходимост той изисква съдействие от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Съдействието може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за резултатите от извършените проверки в 7-дневен срок от приключване на проверката.

Чл. 192. (1) Нарушенията на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му по отношение на производството и търговията на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се установяват с актове, издадени от длъжностните лица по чл. 188, ал. 1.

(2) Наказателните постановления за нарушенията по ал. 1 се издават от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 193. (1) Контролът по спазване на изискванията на закона по отношение на търговията на дребно с бутилирани спиртни напитки се извършва от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Контролът се извършва с цел защита на потребителите срещу рискове от придобиване на продукти, които не съответстват на установените изисквания.

(2) За целите на контрола по ал. 1 длъжностните лица от Комисията за защита на потребителите извършват проверки по документи и по партидни номера за установяване произхода на продуктите, както и проверки на място в търговските обекти за продажба на бутилирани спиртни напитки съгласно Закона за защита на потребителите.

(3) При осъществяване на контролните си функции длъжностните лица от Комисията за защита на потребителите:

1. имат право на свободен достъп до търговските обекти, подлежащи на контрол;
2. изискват сведения и документи и получават копия от тях на хартиен носител;
3. вземат проби и мостри за лабораторни изследвания;
4. могат да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
5. съставят актове за установяване на административни нарушения.

Чл. 194. (1) Когато се установи, че определен продукт или партида продукти, предлагани за продажба, не съответстват или е вероятно да не съответстват на нормативните изисквания, председателят на Комисията за защита на потребителите е длъжен съобразно условията за търговия на продукта/продуктите да:

1. разпорежи временно спиране продажбата на продукта за периода, необходим за извършването на проверка и оценка на съответствието на продукта с нормативните изисквания;
2. разпорежи и организира незабавно и ефективно изтегляне на продукта от пазара, както и да отправи предупреждение към потребителите за несъответствието на продукта с изискванията на закона;
3. разпорежи или координира, или ако е необходимо, организира съвместно с търговците и дистрибуторите изземване на продукта от потребителите и неговото унищожаване по ред и начин, определени в наредба на Министерския съвет;
4. уведоми съответните органи за несъответствието на продукта с цел сътрудничество и взаимно информиране за резултатите от контролната дейност, както и предприемане на действия в рамките на тяхната компетентност.

(2) В срок до три дни от приключване на оценката по ал. 1, т. 1, в случай на установяване на съответствие на продукта с нормативните изисквания, председателят на Комисията за защита на потребителите отменя приложената мярка за временно спиране на продажбата на продукта.

Чл. 195. Председателят на Комисията за защита на потребителите в изпълнение на правомощията си по този закон издава индивидуални административни актове и наказателни постановления или оправомощава длъжностни лица за издаването им.

Чл. 196. Принудителните административни мерки по чл. 194 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 197. (1) При осъществяване на контролните си функции Комисията за защита на потребителите си взаимодейства с Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на транспорта и информационните технологии, Министерството на здравеопазването, Националната агенция за приходите и с Агенция "Митници".

- (2) Взаимодействието по ал. 1 се осъществява с централните и регионалните структури на органите по ал. 1.
- (3) Освен от органите по ал. 1 Комисията за защита на потребителите може да поиска съдействие от всички други централни и териториални органи на изпълнителната власт и от органите на местното самоуправление.

Чл. 198. (1) Преди започване на проверка Комисията за защита на потребителите писмено уведомява органите по чл. 197 за вида на изискваното съдействие. Комисията за защита на потребителите може да изиска от съответния орган информация във връзка с проверката, както и определянето на длъжностни лица, които да

участват в проверката.

(2) Съответният орган предоставя на Комисията за защита на потребителите исканата информация и определя длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи осигуряват във възможно най-кратък срок исканото от Комисията за защита на потребителите съдействие.

Чл. 199. (1) В случаите, когато друг контролен орган планира извършването на проверка на търговци на бутилирани спиртни напитки, при необходимост той изисква съдействие от Комисията за защита на потребителите. Съдействието по ал. 1 може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от Комисията за защита на потребителите при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Комисията за защита на потребителите за резултатите от извършената проверка в срок до 7 работни дни от приключване на проверката.

Чл. 200. Действията и редът за транспортиране и разпореждане с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки по Закона за акцизите и данъчните складове, както и на задържаните етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, се извършват от органа, който ги е задържал, под контрола на митническите органи съобразно Наредба № 7 от 2010 г. за разпореждането с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки (ДВ, бр. 72 от 2010 г.) и в съответствие със Закона за акцизите и данъчните складове.

Глава дванадесета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 201. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава, или държи с цел производство или продажба в помещения за производство, преработка, складиране, опаковане или в транспортни средства суровини и материали за производство на вина, вина и/или лозаро-винарски продукти, при производството на които не са спазени изискванията на чл. 54, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 30 000 до 100 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 202. Който превозва, продава или предлага за консумация вина и/или лозаро-винарски продукти и такива продукти от внос, за които не са спазени изискванията за превозването, етикетирането и представянето им по чл. 75 - 77, чл. 79, 80, 82, 83, 86 - 90, чл. 92 - 98, чл. 101 - 104, чл. 110 и чл. 116, ал. 1, 3 и 4, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 203. Който при етикетиране и представяне на вина и/или лозаро-винарски продукти използва чуждо

наименование и/или чуждо седалище и адрес на управление на производител, бутилиращо предприятие, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба в размер от 3000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 204. Който наруши разпоредбите на чл. 47, ал. 1, чл. 48 и 50, се наказва с глоба в размер от 3000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 205. Който предлага за продажба или за консумация вина и/или лозаро-винарски продукти, които са закупени от нерегистрирани по реда на този закон производители, се наказва с глоба в размер от 3000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 206. Който наруши разпоредбите по чл. 10, ал. 2, чл. 15, ал. 6, чл. 16, ал. 1, 2, 8 и 14, чл. 18, ал. 7, чл. 19, ал. 1 и 2, чл. 20, ал. 9, чл. 26, ал. 6, чл. 30, ал. 2, чл. 33, ал. 1, чл. 36, чл. 39, ал. 3, чл. 41 - 43, чл. 45, ал. 1, чл. 54, ал. 4, 5 и 7, чл. 55, чл. 56, ал. 1 и 2, чл. 57, ал. 2, чл. 59, 60, чл. 61, ал. 1 и 2, чл. 62, ал. 2, 3, 5 и 6, чл. 63, 64, чл. 65, ал. 1 и 2, чл. 69, 70, чл. 71, ал. 2, чл. 75, ал. 2, 4 - 6, чл. 77, ал. 1 и чл. 181, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 207. (1) В случаите на налагане на административно наказание за нарушение по чл. 33, ал. 1, чл. 36, чл. 39, ал. 3, чл. 41, чл. 56, ал. 1 и 2, чл. 57, ал. 2, чл. 59, 60, чл. 61, ал. 1 и 2, чл. 62, ал. 2, 3, 5 и 6, чл. 65, ал. 1 и 2, чл. 69, 70, чл. 75, ал. 2, 4 - 6 и чл. 77, ал. 1 при необходимост ИАЛВ прилага и принудителна административна мярка - запечатване на обекта или обектите и/или на съда или съдовете за винопроизводство, където е установено нарушението.

(2) Принудителната административна мярка по ал. 1 се прекратява от органа, който я е приложил, по молба на административнонаказаното лице и след като бъде доказано от него, че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло, както и че установените нередности са отстранени.

Чл. 208. Който произвежда, предлага за продажба или продава етилов алкохол и дестилати, предназначени за производството на спиртни напитки, при производството на които не са спазени изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на чл. 121 и 128, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 209. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки с търговски наименования, класифицирани в категории от 1 до 46 съгласно Приложение II на Регламент (ЕО) № 110/2008, но напитките не отговарят на изискванията на тези категории и на чл. 122, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 210. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава продукти и напитки по чл. 123, които не отговарят на изискванията на закона, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 211. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на техническите спецификации по чл. 142, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 212. Който предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на чл. 131, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 213. Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, без да е вписан в регистъра по чл. 132, ал. 2, или извършва производството в нарушение на чл. 132, ал. 6, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 214. Който в срока по чл. 139, ал. 1 не заяви промени във вписаните в удостоверение по чл. 132, ал. 4 обстоятелства, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 215. Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки без заверена техническа спецификация по чл. 142, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 216. Който не изпълни задължението си за подаване в срок на декларация или справка по чл. 143, 144 или 145, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 217. Който не води дневници по чл. 146, ал. 1 или извършва вписвания в дневници, които не са заверени от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по реда на чл. 146, ал. 3, или вписва неверни данни в дневниците, или не ги представя за проверка в срока по чл. 146, ал. 10, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 30 000 лв.

Чл. 218. Който произвежда спиртни напитки с географско указание в нарушение на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 110/2008 и чл. 155, ал. 1, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 100 000 лв.

Чл. 219. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на разпоредбите за описание, представяне, етикетиране и предлагане на спиртни напитки, определени в Регламент (ЕО) № 110/2008 и в чл. 164 - 166, чл. 170, 172 и 173, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 50 000 лв.

Чл. 220. Който при означаването на спиртните напитки използва чуждо наименование и/или чуждо седалище и адрес на управление на производител, бутилиращо предприятие, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 221. Който подправя данни върху етикетите на спиртните напитки и продуктите по чл. 120, търговските книжа и амбалажа, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 222. Който използва търговска марка, знаци или други означения върху етикетите, опаковката, амбалажа на спиртните напитки, от които се създава представа за местен продукт или за продукт от внос, а са означени с неистински произход, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 100 000 лв.

Чл. 223. Който предлага за продажба или за консумация етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които са закупени от невписани в регистъра по чл. 132, ал. 2 производители, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 224. (1) При повторно извършване на нарушенията по чл. 201 - 223 глобите или имуществените санкции са в двоен размер.

(2) Повторно е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

Чл. 225. Стоките - предмет на нарушенията, материалите и съоръженията, послужили за извършването на нарушенията по чл. 201 - 223, се отнемат в полза на държавата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Алкохолно съдържание" е съдържанието на чист етилов алкохол в съответните продукти, изразено в обемни

проценти.

2. "Ароматизанти" са продукти, които не са предназначени за консумация като такива, а се влагат в храни, за да им предадат мирис и/или вкус или да променят мириса и/или вкуса им.
3. "Ароматичен препарат" е продукт, различен от ароматично вещество, получен от:
 - а) храни посредством подходящи физични, ензимни или микробиологични процеси или в сурово състояние на материала, или след преработка, и/или
 - б) материали от растителен, животински или микробиологичен произход, различни от храни, посредством подходящи физични, ензимни или микробиологични процеси.
4. "Ароматично вещество" е определено химическо вещество със свойствата на ароматизант.
5. "Безопасни" са вината, продуктите от грозде и вино и спиртните напитки, които не съдържат или съдържат в рамките на регламентираните норми физични и/или химични, и/или биологични, и/или радиологични замърсители или добавки, в резултат на което при нормална и правилна консумация не могат да причинят токсични, канцерогенни, мутагенни, алергични или други увреждания на човешкото здраве.
6. "Бутилиращо предприятие" е физическо или юридическо лице или група от тези лица, които извършват поставяне на съответния продукт в съдове с търговска цел за своя сметка лично или чрез други лица.
7. "Винарска година" е периодът от 1 август на текущата година до 31 юли на следващата.
8. "Вино" е продукт, получен изключително в резултат на пълна или частична алкохолна ферментация на смачкано или несмачкано прясно грозде или на гроздова мъст.
9. "Вино от презряло грозде" е продукт, който е произведен без обогатяване и има естествено алкохолно съдържание над 15 обемни процента, общо алкохолно съдържание не по-ниско от 15 обемни процента и действително алкохолно съдържание не по-ниско от 12 обемни процента.
10. "Вино от стафидирало грозде" е продукт, който е произведен без обогатяване, от грозде, оставено на слънце или сянка с цел частична дехидратация, и има общо алкохолно съдържание не по-ниско от 16 обемни процента, действително алкохолно съдържание не по-ниско от 9 обемни процента и естествено алкохолно съдържание не по-ниско от 16 обемни процента (или 272 грама захар на литър).
11. "Винопроизводство" ("Винификация") е преработката на прясно грозде, смачкано или не, на гроздова мъст, на частично ферментирала гроздова мъст, на гроздов сок или на млади вина в процес на ферментация във вино чрез пълна или частична алкохолна ферментация.
12. "Винен оцет" е продукт, получен изключително чрез оцетно-киселата ферментация на вино и притежаващ общо киселинно съдържание не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина.
13. "Винени утайки" са утайките, които се отделят в съдовете, съдържащи гроздова мъст или вино след ферментацията, при съхранение или след извършване на разрешена обработка, както и утайките, получени след филтриране или центрофугиране на продукта.
14. "Винени лозя" е поземлен имот с определени граници, засаден с трайни лозови насаждения от винени сортове, намиращи се или не в плододаване.
15. "Винени сортове лозя" са лозя, чието грозде е предназначено за преработка във вино или сок. Гроздето на винените сортове притежава плодов, а при някои - и мискетов вкус, който се запазва и преминава в букет във виното.
16. "Винено грозде" е плодът на винени сортове лози.
17. "Винарска изба" е производствена структура, в която се извършва винопроизводство.
18. "Вторични продукти" са гроздовите джибри и винените утайки.

19. "Гроздови джибри" са твърдият остатък от пресоването на прясно, ферментирало или неферментирало грозде.
20. "Гроздова мъст" е течен продукт от прясно грозде, получен по естествен начин или с физични средства, притежаващ действително алкохолно съдържание, непревишаващо 1 обемен процент.
21. "Гроздов сок" е течен неферментирал продукт с действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент, получен чрез подходяща обработка, предназначен за консумация. Гроздовият сок е получен:
- а) от прясно грозде или гроздова мъст;
 - б) чрез рехидратация на концентрирана гроздова мъст или на концентриран гроздов сок.
22. "Действително алкохолно съдържание" е наличното съдържание на чист алкохол при температура 20 °C.
23. "Денатуриране" е действие, при което към вторичните продукти от винопроизводството се добавя натриев хлорид или литиев хлорид, което ги прави негодни за пряка консумация.
24. "Дестилерия" е обект, в който се извършва дестилация на алкохолсъдържащи продукти с цел получаването на дестилати.
25. "Добро агротехническо състояние на лозовите насаждения" е състояние на лозовото насаждение, при което са налични минимум 60 на сто живи лози от вида *Vitis Vinifera*, с видимо добро фитосанитарно състояние, прилагани са необходимите агротехнически мероприятия, като обработка на почвата в междуредието и вътре в реда, резитбени операции и подпорната конструкция е налична.
26. "Добри практики" е системата от основни хигиенни и технологични правила за работа, които се прилагат при производството и търговията с винено грозде, вино, спиртни напитки и други продукти от грозде или вино, за да се сведе до приемлив минимум рискът от замърсяване на продуктите чрез производствена или човешка дейност.
27. "Експеримент" е манипулация или манипулации, извършени в рамките на добре определен изследователски проект с отделен експериментален протокол.
28. "Енолог" е инженер-бакалавър или инженер-магистър, който е завършил специалността "Технология на виното" или приравнени на нея специалности.
29. "Енологични практики" са специфични технологични практики при производството на гроздова мъст, частично ферментирала гроздова мъст, частично ферментирала гроздова каша, прясно спиртована гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана гроздова мъст, вина, млади вина в процес на ферментация, вино, годно за производство на трапезно вино, шумящи вина и специални вина.
30. "Естествено алкохолно съдържане" е общото алкохолно съдържание на продукта, считано преди всякакво обогатяване.
31. "Естествено ароматично вещество" е ароматично вещество, получено посредством подходящи физични, ензимни или микробиологични процеси от материали от растителен, животински или микробиологичен произход, които съответстват на естествено срещащите се вещества и се откриват в природата.
32. "Етикетиране" са всякакви думи, знаци, търговски марки, маркови имена, картинни изображения или символи, поставени върху всякакъв вид опаковка, документ, листовка, етикет, карта или лента, придружаващи или посочващи даден продукт.
33. "Засаждане" е окончателното установяване на лозови насаждения или на части от лозови насаждения, присадени или не, с цел производството на грозде или на лозов посадъчен материал.
34. "Здрави и с приемливо качество винени утайки" са утайките, които не са с отклонение в цвета и/или аромата и са безопасни.
35. "Извеждане на вторични продукти под наблюдение" е действие по денатуриране и освобождаване на вторичните продукти от мястото за извършване на винификация (напускане територията на производствения

обект или преместване към площадката за дестилация).

36. "Изпращач" е лицето, което държи на правно основание лозаро-винарски продукти, спирт, дестилати и спиртни напитки и което извършва или възлага да се извърши техният превоз.

37. "Изоставено лозово насаждение" е такава площ, засадена с лози, която вече не се обработва редовно с цел получаването на продаваем продукт.

38. "Искрящо вино" е продукт, който е получен от вино, ако това вино е с общо алкохолно съдържание не по-ниско от 9 обемни процента, с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 7 обемни процента. Налягането на разтворения ендогенен въглероден диоксид в затворени съдове и при температура 20 °C е не по-ниско от 1 бар и не по-високо от 2,5 бара и се съхранява в съдове с вместимост от 60 или по-малко литра.

39. "Искрящо газирано вино" е продукт, който е получен от вино и има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 7 обемни процента и общо алкохолно съдържание не по-ниско от 9 обемни процента. Налягането на разтворения въглероден диоксид, получено в резултат от неговото пълно или частично прибавяне в затворени съдове и при температура 20 °C, не е по-малко от 1 бар и не е по-високо от 2,5 бара и се съхранява в съдове с вместимост от 60 или по-малко литра.

40. "Качествени ароматизирани пенливи вина" са качествени пенливи вина с действително алкохолно съдържание над 6 обемни процента и общо алкохолно съдържание от 10 обемни процента, получени при направата на ферментационна смес само чрез използване на гроздова мъст или на гроздова мъст в процес на ферментация, получена от определени ароматни винени сортове лози. При направата на ферментационната смес за качествени ароматизирани пенливи вина, произвеждани по традиционен метод, се използват и вина. Налягането на разтворения въглероден диоксид в затворени съдове при температура 20 °C не е по-ниско от 3 бара.

41. "Качествено пенливо вино" е продукт, получен чрез първична или вторична алкохолна ферментация на прясно грозде, гроздова мъст или вино, който при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, получен изключително от ферментацията. Налягането на разтворения въглероден диоксид в затворени съдове при температура 20 °C не е по-ниско от 3,5 бара. Общото алкохолно съдържание на ферментационните смеси, предназначени за производството му, не е по-ниско от 9 обемни процента.

42. "Концентрирана гроздова мъст" е продукт, получен чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20 °C да не бъде по-ниска от 50,9 процента.

Продуктът да произхожда изключително от грозде на класифицирани сортове лози и да притежава действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

43. "Концентрирана ректифицирана гроздова мъст" е продукт, получен чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20 °C да не бъде по-ниска от 61,7 процента. Суровината за получаване на продукта да е претърпяла разрешените обработки по намаляване на киселинното съдържание и отстраняване на другите компоненти освен захарта. Суровината да произхожда изключително от класифицирани сортове лози и да притежава действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

44. "Концентриран гроздов сок" е гроздов сок, получен чрез частично дехидратиране на гроздов сок, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20 °C да не бъде по-ниска от 50,9 процента, и има действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

45. "Купажиране" е смесването на вина или на гроздова мъст с различен произход, различни сортове лози, различни реколти или различни категории вино или гроздова мъст. Като различни категории вино и мъст се разглеждат:

- а) червено вино, бяло вино и мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино;
- б) вина без защитено наименование за произход/географско указание, вина със защитено наименование за произход (ЗНП) или защитено географско указание (ЗГУ), както и гроздова мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино.

46. Не е "купажиране":

а) обогатяването с добавяне на концентрирана гроздова мъст или ректифицирана концентрирана гроздова мъст;

б) подслаждането.

47. "Ликьорно вино" е продукт с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 15 обемни процента и не повече от 22 обемни процента и с общо алкохолно съдържание не по-ниско от 17,5 обемни процента, което се получава от гроздова мъст в процес на ферментация, вино или комбинация от тях и притежаващо първоначално естествено алкохолно съдържание не по-ниско от 12 обемни процента, към което е добавен самостоятелно или в комбинация неутрален алкохол с винен произход, включително алкохол, произведен чрез дестилация на стафиди, с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 96 обемни процента, винен дестилат или дестилат от стафиди с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 52 обемни процента и не по-високо от 86 обемни процента. За коригиране на захарното съдържание се допуска добавянето на частично ферментирала гроздова мъст, получена от стафидирано грозде, концентрирана гроздова мъст, получена чрез директно нагряване, която отговаря, като се изключи тази манипулация, на определението за концентрирана гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст или комбинация от тях.

48. "Лоза" е растение, от което се произвежда грозде, консумирано в прясно състояние (десертни сортове лози) или преработвано във вино (винени сортове лози).

49. "Лозаро-винарски продукти" са виненото грозде, предназначено за производство на вино, гроздовата мъст, продуктите, получени от грозде и вино, и продуктите по приложение № 1.

50. "Лозарска зона В II" включва площите, засадени с лоза, в Северния лозарски район "Дунавска равнина", Източния лозарски район "Черноморски" и Подбалканския лозарски район "Розова долина".

51. "Лозарска зона В III а)" включва площите, засадени с лоза, в Южния лозарски район "Тракийска низина" и Югозападния лозарски район "Долината на Струма".

52. "Лозарски имот" е поземлен имот с определени граници, засаден с лоза, намиращи се или не в плододаване.

53. "Лозарски парцел" е селскостопански парцел съгласно член 2, точка 1а) от Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация, предвидени в регламенти (ЕО) № 1782/2003 и (ЕО) № 73/2009 на Съвета, както и за прилагане на кръстосаното спазване, предвидено в Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета, който е засаден с лози.

54. "Лозарски район" е съвкупност от територии с еднородни и специфични природни условия, с насаждения с характерен сортов състав и технология на отглеждане и с установени лозаро-винарски традиции.

55. "Лозарско стопанство" е стопанска и технологична единица с единно управление, намираща се на територията на един лозарски район, която се състои от лозарски имоти и в която производителят на винено грозде е собственик на лозарските имоти или ги ползва на друго правно основание.

56. "Лозово насаждение" ("Лозе/лозя") е имот с определени граници, с трайно установени лозови растения с цел производство на грозде или други експериментални цели, научни изследвания или селекционна дейност.

57. "Местен винен сорт лози" са лози, които имат първичен местен произход от дивата лоза в резултат на естествена селекция и се отглеждат само в Република България.

58. "Младо вино в процес на ферментация" е вино, чиято алкохолна ферментация не е приключила и което не е

отделено от винените утайки.

59. "Национален резерв от права на засаждане на винени сортове лози" е съвкупност от права на засаждане, попълвана и управлявана с цел регулиране на лозарския потенциал.

60. "Общо алкохолно съдържание" е сумата от потенциалното и действителното алкохолно съдържание.

61. "Обособяване на обекти за дестилация" е физическото разделяне на съоръженията за винопроизводство от съоръженията за дестилация с цел осъществяване на контрол.

62. "Пенливо вино" е продукт, получен чрез първична или вторична алкохолна ферментация на прясно грозде, гроздова мъст или вино, който при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, получен изключително от ферментацията, и при който налягането на разтворения въглероден диоксид в затворени съдове при температура 20 °C не е по-ниско от 3 бара. Общото алкохолно съдържание на ферментационните смеси, предназначени за производството му, не е по-ниско от 8,5 обемни процента.

63. "Пенливо газирано вино" е продукт, който е получен от вино без защитено наименование за произход или защитено географско указание, който при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, получен изцяло или частично от добавянето на този газ. Налягането на разтворения въглероден диоксид в затворени съдове при температура 20 °C не е по-ниско от 3 бара.

64. "Плодово вино" е вино, получено в резултат на пълна или частична алкохолна ферментация на плодове, различни от грозде.

65. "Потенциално алкохолно съдържание" е алкохолното съдържание, което би се получило при пълна алкохолна ферментация на съдържащите се в съответния продукт захари.

66. "Предлагане за консумация" е продажба на пазара на продукт, произведен с цел задоволяване на определени нужди, потребности на хората в зависимост от техните вкусове и предпочитания.

67. "Представяне" означава всяка информация, предоставена на потребителите чрез опаковката на съответния продукт, включително формата и вида на бутилките.

68. "Презасаждане на винени лозя" е дейност, която включва изкореняване на съществуващото лозе и засаждане на ново лозе на същия терен, със същия или различен сортов състав.

69. "Присаждане" е дейност, чрез която се сменя сортовият състав на съществуващо лозово насаждение чрез присаждане на част от едно растение (присадник) върху съществуващо растение (подложка).

70. "Промяна на местонахождението на лозя" е дейност, с която се извършва изкореняване на съществуващо лозе и засаждане на друг терен със същата площ със или без промяна на сортовия състав.

71. "Прясно грозде" ("грозде, предназначено за производство на вино") е плодът на лозата, намиращ се в технологична зрялост, годен да бъде преработен и да претърпи алкохолна ферментация.

72. "Подсилени вина" са продукти:

а) притежаващи действително алкохолно съдържание не по-малко от 16 обемни процента и не повече от 24 обемни процента;

б) получени изключително чрез добавяне на неректифициран продукт, произхождащ от дестилация на вино, несъдържащо остатъчна захар, и притежаващ максимално действително алкохолно съдържание 86 обемни процента;

в) притежаващи максимално съдържание на летливи киселини 1,5 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

73. "Семейна консумация" са произведените вино и ракия, които нямат търговско предназначение, получени са от собствени грозде и/или плодове, ограничени са по количество и са предназначени за консумация от едно домакинство.

74. "Сертификат за автентичност" е документ, удостоверяващ съответствието на определено количество гроздова ракия или бренди с изискванията за производство и типичност на органолептичните характеристики.
75. "Сертификат за произход" е документ, удостоверяващ произхода на определено количество грозде или качествено вино от определен район.
76. "Синтетичен спирт" е течен алкохолен продукт, който не е получен чрез ферментация, дестилация и ректификация на суровини от земеделски произход, водното съдържание на продукта не е с произход от вложените суровини и физико-химичните показатели не отговарят на определените в Приложение I на Регламент (ЕО) № 110/2008.
77. "Система за анализ на опасността и критични контролни точки (НАССР)" е система от процедури, чрез които се осъществява самостоятелен контрол и се осигурява безопасността на продуктите за човешкото здраве в съответствие с изискванията на Кодекс Алиментариус.
78. "Спиртована гроздова мъст (мистел)" е течен продукт, притежаващ действително алкохолно съдържание, равно или повече от 12 обемни процента и по-малко от 15 обемни процента, и получен чрез добавяне към неферментирала гроздова мъст, притежаваща естествено алкохолно съдържание не по-малко от 8,5 обемни процента и произхождаща от грозде, на разрешени или препоръчани сортове лози на:
- а) неутрален алкохол от винен произход, включително алкохол - резултат от дестилацията на продукт, получен от сухо грозде, имащ алкохолно съдържание, по-малко от 80 обемни процента;
 - б) неректифициран продукт, произхождащ от дестилацията на вино, имащ действително алкохолно съдържание не по-малко от 52 обемни процента и не повече от 80 обемни процента.
79. "Трета държава" е всяка държава, която не е членка на Европейския съюз.
80. "Търговско наименование" е наименованието, под което спиртната напитка се предлага на пазара.
81. "Уникален регистрационен номер в ИСАК" е номер, получен след регистрацията съгласно чл. 31, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители.
82. "Ферментационна смес (cuvée)" е гроздовата мъст, виното или сместа от гроздова мъст и/или вина с различни характеристики, предназначени за направата на определен тип пенливи вина.
83. "Форсмажорни обстоятелства" е наличие на непреодолима сила или извънредни обстоятелства в случаи, като смърт на производителя, дългосрочна професионална неработоспособност на производителя, тежко природно бедствие, което е засегнало сериозно лозовите насаждения.
84. "Частично ферментирала гроздова мъст" е течен продукт, произхождащ от ферментацията на гроздова мъст, притежаващ действително алкохолно съдържание повече от 1 обемен процент и по-ниско от три пети от общото му алкохолно съдържание.
85. "Частично ферментирала гроздова мъст, получена от презряло грозде" е течен продукт, получен от презряло грозде с общо съдържание на захар минимум 272 грама на литър, претърпял частична алкохолна ферментация, вследствие на която има естествено и действително алкохолно съдържание не по-малко от 8 обемни процента.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм., бр. 56 от 2002 г., бр. 16, 108 и 113 от 2004 г., бр. 99 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 51 и 80 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 36

от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 99 от 2011 г.).

§ 3. (1) Министерският съвет приема правилника за прилагането на закона в тримесечен срок от влизането му в сила.

(2) Министърът на финансите и министърът на икономиката, енергетиката и туризма издават наредбата по чл. 152 в 6-месечен срок от влизането в сила на закона.

§ 4. Издадените въз основа на отменения Закон за виното и спиртните напитки подзаконовни нормативни актове се прилагат, доколкото не противоречат на този закон.

§ 5. В срок до един месец от влизането в сила на закона Националната лозаро-винарска камара предава на Изпълнителната агенция по лозата и виното регистъра на гроздо- и винопроизводителите по чл. 40, ал. 1 от отменения Закон за виното и спиртните напитки на електронен и на хартиен носител.

§ 6. (1) Гроздо- и винопроизводителите, вписани в регистъра по чл. 40, ал. 1 от отменения Закон за виното и спиртните напитки, се пререгистрират в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона съгласно изискванията му.

(2) Лицата по ал. 1 подават заявление за регистрация по чл. 27, ал. 6 в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

(3) До пререгистрацията на лицата по ал. 1 те могат да извършват дейности по закона с удостоверения за регистрация, издадени по отменения Закон за виното и спиртните напитки.

(4) След изтичането на срока по ал. 1 дейности по закона могат да се извършват само от гроздо- и винопроизводители, вписани в регистъра по чл. 27, а удостоверенията за регистрация, издадени от НЛВК по реда на отменения Закон за виното и спиртните напитки, се обезсилват.

§ 7. (1) След влизането в сила на закона правата от площите с винени лозя от регистъра на лозарските стопанства със служебна регистрация по реда на чл. 23а, ал. 10 от отменения Закон за виното и спиртните напитки преминават към Националния резерв от права на засаждане на винени лозя.

(2) В срок до един месец от влизането в сила на закона ИАЛВ прехвърля правата от служебната регистрация към Националния резерв от права на засаждане на винени лозя.

§ 8. Закрива се фонд "Българско вино" към Националната лозаро-винарска камара. Националната лозаро-винарска камара възстановява доброволните годишни вноски на производителите на вино в размер, определен от общото събрание на НЛВК, в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

§ 9. Правата на лицата, вписани в регистъра на производителите на спирт, дестилати и спиртни напитки по отменения Закон за виното и спиртните напитки, се запазват.

§ 10. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на чл. 146, който влиза в сила от 1 януари 2013 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 31 май 2012 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Приложение 1

към чл. 34, ал. 1

КАТЕГОРИИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

- 1.** Вино.
- 2.** Младо вино в процес на ферментация.
- 3.** Ликьорни вина.
- 4.** Пенливи вина.
- 5.** Качествени пенливи вина.
- 6.** Качествени ароматизирани пенливи вина.
- 7.** Пенливо газирано вино.
- 8.** Искрящо вино.
- 9.** Искрящо газирано вино.
- 10.** Гроздова мъст.
- 11.** Частично ферментирала гроздова мъст.
- 12.** Частично ферментирала гроздова мъст, получена от стафидирано грозде.
- 13.** Концентрирана гроздова мъст.
- 14.** Ректифицирана концентрирана гроздова мъст.
- 15.** Вино от стафидирано грозде.
- 16.** Вино от презряло грозде.
- 17.** Ароматизирано вино.
- 18.** Ароматизирана напитка на винена основа.
- 19.** Ароматизиран коктейл от лозаро-винарски продукти.
- 20.** Винен оцет.

Приложение 2

към чл. 34, ал. 2

ОБОЗНАЧЕНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЗАХАР

Част I. Термини за означаване на захарното съдържание за пенливо вино,
пенливо-газирано вино, качествено пенливо вино или качествено
ароматизирано пенливо вино.

Термин	Условие за употреба
1	2
брют натюр	Ако съдържанието на захар е по-малко от 3 грама на литър. Терминът може да се използва само за продукти, към които не е добавяна захар след вторичната ферментация.
екстра брют	Ако съдържанието на захар е между 0 и 6 грама на литър.
брют	Ако съдържанието на захар е по-малко от 12 грама на литър.
екстра сухо	Ако съдържанието на захар е между 12 и 17 грама на литър.
сухо	Ако съдържанието на захар е между 17 и 32 грама на литър.
полусухо	Ако съдържанието на захар е между 32 и 50 грама на литър.
сладко	Ако съдържанието на захар е по-високо от 50 грама на литър.

Част II. Термини за означаване на захарното съдържание за
лозаро-винарски продукти, различни от тези, посочени в част I.

Термин	Условие за употреба
сухо	Ако съдържанието на захар не надвишава: – 4 грама на литър, или – 9 грама на литър, при условие че общата киселинност, изразена в грамове винена киселина на литър, е не повече от 2 грама под съдържанието на остатъчна захар.
полусухо	Ако съдържанието на захар надвишава определената по-горе максимална стойност, но не надвишава: – 12 грама на литър, или – 18 грама на литър, при условие че общата киселинност, изразена в грамове винена киселина на литър, е не повече от 10 грама под съдържанието на остатъчна захар.
полусладко	Ако съдържанието на захар е по-високо от определената по-горе максимална стойност, но не повече от 45 грама на литър.
сладко	Съдържанието на захар е поне 45 грама на литър.

ПИКТОГРАМА

Приложение 4

към чл. 123, ал. 17

ОСНОВНИ ФИЗИКО-ХИМИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ТРАДИЦИОННИ БЪЛГАРСКИ НАПИТКИ И ПРОДУКТИ

Показатели	Винена ракия	Гроздова ракия	Ракия от гроздови джибри	Плодова ракия	Ракия от плодови джибри	Винен дестилат	Зърнен дестилат	Плодов дестилат	Спиртни и напитки, произведени от етилов алкохол от земеделски производ
Метилов алкохол (г/хл а.а.)	До 200	До 200	До 1000	До 1000	До 1500	До 200	До 100	До 1000	До 30 (до 10 за водка)
Летливи веществ а в (г/хл а.а.), т.ч. общи киселини, естери, висши алкохол и, алдехид	Равно или по-голямо 125	Равно или по-голямо от 125	Равно или по-голямо от 140	Равно или по-голямо от 200	Равно или по-голямо 200	Равно или по-голямо 125	Равно или по-голямо от 65	Равно или по-голямо 200	Отговарят на нормите за етилов алкохол от земеделски производ*

и									
Фурфоро	До 3	До 3	До 3	До 3	До 3	До 6	До 3	Не се	допуска
л в (г/хл а.а.)									
Цианид	До 0,025	До 0,025	До 0,025	До 7	До 7	До 0,025	До 0,025	До 7	Не се
и в (г/хл а.а.)									допуска

*Спиртни напитки с вложени ароматизанти могат да са с отклонение на показателите за летливи вещества: общи киселини, естери, висши алкохоли и алдехиди.

Приложение 5
към чл. 132, ал. 3

РЕГИСТЪР НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТИ И СПИРТНИ НАПИТКИ

№ по ред	Наименование на ЕИК регистрирания производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки	Седалище, адрес на управление и издаване на местонахождение удостоверение за регистрация производствения обект	Номер и дата на	
1	2	3	4	5

Приложение 6
към чл. 134, т. 5

ДЕКЛАРАЦИЯ
от

.....
.....
(трите имена и ЕГН на представляващия, наименование на производителя)

Декларирам, че ще извършвам производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 110 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета и на Закона за виното и спиртните напитки.

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: Декларатор:

гр./с.

Приложение 7
към чл. 143

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРОИЗВЕДЕНИТЕ, ЗАКУПЕНИТЕ/ВНЕСЕНИТЕ, НАЛИЧНИТЕ И РЕАЛИЗИРАНИТЕ КОЛИЧЕСТВА И АСОРТИМЕНТ НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТ И СПИРТНИ НАПИТКИ

Наименование:

.....
Седалище и адрес на управление:

ЕИК/БУЛСТАТ

.....
Данни за търговска регистрация по националното законодателство на друга държава
.....
.....

Номер и дата на удостоверение за вписване в регистъра на производителите на спирт, дестилати и спиртни напитки

Категория продукти	Среден алкохолен градус	Произведени количества (в литри)	Закупени внесени количества (в литри)	или Реализирани количества (в литри)	Съхранявани складирани количества (в литри)	и
1	2	3	4	5	6	
1. Етилов алкохол от земеделски произход:						
1.1. Зърнен						
1.2. Меласов						
1.3. Винен						
2. Дестилат от земеделски произход:						
2.1. Винен:						
2.1.1. неотлежал						
2.1.2. отлежал						
2.2. Джибров						
2.3. Плодов						
2.4. Зърнен:						
2.4.1. неотлежал						
2.4.2. отлежал						
3. Винена дестилатна спиртна напитка						
3.1. Винена ракия						
3.2. Гроздова ракия						
4. Джиброва ракия						
5. Плодова						

дестилатна
спиртна напитка
(плодова ракия)

6. Бренди

7. Уиски

8. Ликьори

9. Водка

10. Джин

11. Анасонова
спиртна напитка
„мастика“

12. Други спиртни
напитки

ОБЩО

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:

гр./с.

Декларатор:

Приложение 8

към чл. 146, ал. 1

ДНЕВНИК № 1

№ по та ре д	Да Суровина	Коли честв о (в или в куб. м)	Ср ед но т за- и хар но съ о дъ р- жа ни е	Серт ифик ат № к № и дата, мяст на доку мент а вино, сурови на)	Дост авчи № к № и предна значен ие рия вино, сурови на)	Произв одстве но получ ено вино, друг ферме нтира л проду кт (в куб. м)	Коли честв о о съдь ржан ие (в об. %)	Алко холн о сържан ие (в об. %)	Изписано	Остатък	Подп ис на отгов орни я техн олог
--------------------	-------------	--	---	--	--	--	---	---	----------	---------	---

наиме произ
нован ход,
ие геогра
фско
наиме
нован
ие

количеств о (в куб. м)	записано (в дне вни к № 3 или № 4, ном	количеств о (в куб. м)	записано (в дне вни к № 1, ном ер по ред
------------------------------	--	------------------------------	---

ер и
по дат
ред а на
и впи
дат сва
а на не
впи
сва
не

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

за постъпилите грозде, плодове, други суровини и материали за ферментация и технологични цели

Сорт грозде (вино), плод, суровина*,

Ферментационен резервоар № куб. м

*Ненужното се зачертава.

ДНЕВНИК № 2

за извършени производствени манипулации

№ по ред	Да	Вложени материали	суровини или	и краен продукт	Получени манипулацията	след Изписано суровини и материали	Остатък	Подпис на отговорния технолог
----------	----	-------------------	--------------	-----------------	------------------------	------------------------------------	---------	-------------------------------

наименование	произход, географско наименование	количество, алкохол, общ екстракт	сът	манипулация	наименование	количество, алкохол, общ екстракт	сът	количество	записано	количество	записано
--------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----	-------------	--------------	-----------------------------------	-----	------------	----------	------------	----------

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ДНЕВНИК № 3

за вторични продукти, предназначени за дестилация

№ по ред	Да	Вторичен продукт	Количество (в куб. м)	Алкохол (в об. %)	Получен дестилат (вид)	Алкохол (в об. %)	Количество (в куб. м)	Производство	Изписано	Остатък	Подпис на отговорния технолог
----------	----	------------------	-----------------------	-------------------	------------------------	-------------------	-----------------------	--------------	----------	---------	-------------------------------

количество записано количество записано

										(в куб. в м)	днев ник № 2, номе р по ред и дата на впис ване	(в куб. в м)	днев ник № 3, номе р по ред и дата на впис ване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

ДНЕВНИК № 4
за бутилирано производство, заприходена и реализирана продукция

№ по ред	Да се намери	Търговско наименование	Обем на опаковката (в бутилки)	Количество (брой)	Заприходена продукция № и дата първичния счетоводен документ	Орган, издал сертификата / № дата издаван е на сертификата	Реализирана продукция № дата издаван е на сертификата	Купувач, името на фирмата, лице то издаване	Фактура – номер и дата издаване	Остатък – т	Записано дневник № 4, от номер по ред и дата на вписване	Подпис с на отговорния технológ от номер по ред и дата на вписване
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Приложение 9
към чл. 153

Количество загуби/фири при манипулации за етилов алкохол от земеделски производ, дестилати и спиртни напитки

				Фири в %
№ ред	по Вид на манипулация	извършваната	Етилов алкохол от земеделски производ	Дестилати и спиртни напитки
1.	Филтруване	-		0,40
2.	Прехвърляне от един съд в друг	0,30		0,25
3.	Купажиране	-		0,37
4.	Бутилиране	-		0,50

ЗАПОВЕД

№

София, г.

На основание чл. от Закона за виното и спиртните напитки

УТВЪРЖДАВАМ:

Спиртна напитка:

с географско указание:

Производител:

Общини, на чиято територия се добиват суровини за производството на спиртната напитка:

.....

Засадена площ с плододаващи лозя или овощни дървета:

Сорт/сортове:

Характеристики на гроздето или плодовете: ...

Описание на автентична или традиционна технология за производство на спиртната напитка:

За утвърждаването на спиртната напитка с географско указание са представени:

1.

(номер на анализно свидетелство за основните физико-химични показатели, издадено от акредитирана лаборатория)

2.

(номер на протокола на РДК за извършен органолептичен анализ и оценка)

3.

(номер на сертификат за автентичност, издаден от официално призната регионална бранишова структура, в чийто териториален обхват е извършено производството)

Заповедта може да се обжалва в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Министър:

СПИСЪК НА ГЕОГРАФСКИТЕ УКАЗАНИЯ ЗА СПИРТНИТЕ НАПИТКИ

I. Ракии:

1. Винени и гроздови ракии: Ново село, Враца, Сухиндол, Павликени,

Лясковец, Русе, Левски, Лудогорие, Търговище, Плевен, Велики Преслав,

Шумен, Свищов, Никопол, Варна, Евксиноград, Добрич (добруджанска),

Силистра, Тутракан, Поморие, Бургас, Сунгурларе, Ямбол, Стралджа,

Сливен, Славянци, Карлово, Казанлък, Пазарджик, Стамболийски, Мелник,

Дамяница, Благоевград, Любимец, Хасково, Асеновград, Средец, Първенец,

Пещера, Пловдив и Карнобат.

2. Джиброви ракии: Ловеч, Сухиндол, Лясковец, Сунгурларе, Славянци, Пловдив, Виноградец, Мелник, Дамяница, Хасково, Асеновград, Свищов, Средец, Пещера, Стралджа и Силистра.

3. Плодови ракии:

3.1. Сливови: Тетевен, Троян, Елена, Ловеч, Омуртаг, Габрово и Исперих.

3.2. Ябълкови: Тетевен, Троян, Кюстендил, Хасково, Варна, Видин, Перник, Исперих и Долна баня.

3.3. Кайсиеви: Силистра, Велики Преслав, Тервел, Русе, Исперих и Варна.

3.4. Крушови: Кюстендил (Вилямова), Ловеч и Исперих.

3.5. Прасковени: Сливен.

3.6. Черешови: Исперих, Кюстендил, Хасково, Куклен, Айтос и Карнобат.

3.7. Малинови: Исперих и Ловеч.

II. Бренди: Евксиноград, Плиска, Поморие, Плиска - Ахелой, Велики Преслав, Мадара, Силистра, Варна, Карнобат, Лясковец и Ловеч.

Приложение 12

към чл. 129

РАЗРЕШЕНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ ПРАКТИКИ ПРИ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ
ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТИ И СПИРТНИ НАПИТКИ

1. Аерация или добавяне на кислород

2. Термични обработки

3. Центрофугиране и филтриране без или със спомагателен инертен материал, при условие че не преминава в обработения продукт

4. Употреба на въглероден диоксид (въглероден анхидрид) и/или на азот, поотделно или на смес от тях, с цел да се създаде инертна атмосфера и да се защити продуктът от въздуха

5. Употреба на ензими

6. Употреба на дрожди за ферментация

7. Подпомагане развитието на дрождите чрез добавка на едно или повече от следните вещества:

а) диамониев фосфат или амониев сулфат до 0,3 грама на литър;

б) амониев сулфит или амониев бисулфит до 0,2 грама на литър; тези добавки могат да се използват съвместно в общо количество до 0,3 грама на литър;

в) тиамин дихлорхидрат до 0,6 милиграма на литър, изразено като тиамин;

г) използване на препарати от дрождени обвивки до 40 грама на

хектолитър.

8. Употреба на пеногасители, разрешени по чл. 6 от Закона за храните

9. Употреба на серен диоксид, калиев бисулфит или калиев метабисулфит

10. Десулфитиране чрез физически методи

11. Десулфитиране чрез употреба на калциев карбонат, калциев хидроксид, натриев хидроксид

12. Обработка с активен въглен за винарски цели

13. Бистрене с един или повече от следните материали, годни за енологична употреба:

а) желатин за хранителни цели;

б) казеин и калиев казеинат;

в) бентонит;

г) силициев диоксид под формата на гел или колоиден разтвор;

д) танин.

14. Употреба на винена и/или лимонена киселина за повишаване на киселинното съдържание

15. Намаляване на летливите вещества при съдържание не повече от 2 грама на литър чрез използване на едно или повече от следните вещества:

а) калиев бикарбонат;

б) калциев карбонат;

в) натриев хидроксид;

г) натриев бикарбонат;

д) калиев перманганат.

16. Коригиране на рН с натриев хидроксид

17. Намаляване твърдостта на водата с йонообменни смоли, разрешени за използване по чл. 6 от Закона за храните

18. Извличане на ароматични и овкусяващи вещества чрез екстракция и/или дестилация